

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 166 - Rok 132 (3)

Niedziela, 18 - poniedziałek, 19 lipca 1943 r.

DZIS: Szymona
JUTRO: Wincentego z Paulo

Ciężkie walki obronne koło Orta Na Sycylii Alianci nie osiągnęli żadnych sukcesów

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ Kwatery FÜHRERA w dniu 17 lipca:

Podczas gdy na północ od Bielgorodu osłabła działalność bojowa, w rejonie Orta trwają nadal ciężkie walki obronne. Ataki bolszewickie odparto w toku zaciętych i zmiennych walk. Na całym odcinku unieszkodliwiono wczoraj ponownie 251 czołgów.

Z pozostałych odcinków frontu wschodniego zaraportowano o odparciu szeregu ataków wspomaganych czołgami i samolotami bojowymi, skierowanymi przeciwko frontowi wschodniemu przyczółka mostowego rzeki Kubań i szeregu ataków lokalnych nad frontem Mius.

Lotnictwo zwalczało wczoraj ze szczególnym skutkiem stanowiska przygotowawcze i ruchy wojsk nieprzyjacielskich. W walkach powietrznych i w skutecznym działaniu artylerii przeciwlotniczej zestrzelono 80 samolotów bolszewickich.

Na Sycylii nie udało się wczoraj nieprzyjacielowi mimo kilkakrotnie powtarzane gwałtowne ataki, zwłaszcza w rejonie Katanii, osiągnąć żadnych ważniejszych sukcesów. Niemieccy myśliwcy i formacje samolotów burzących zadały nieprzyjacielowi ciężkie straty w walkach zniżonych i zestrzeliły ponad Sycylią 16 nieprzyjacielskich aparatów. Ogółem stracił nieprzyjaciel wczoraj nad Morzem Śródziemnym 34 samolotów.

W cieśninie messyńskiej doszło do szeregu potyczek pomiędzy Niemcami a brytyjskimi ścigaczami, w których zatopiono 1 brytyjski ścigacz, 1 dalszy zapewne zniszczono, a na szeregu innych wzniecono pożar.

Niemieccy i włoscy lotnicy kontynuowali także wczoraj skutecznie ataki przed Sycylią na flotę służącą do lądowania.

W rejonie morskim Ymuden niemieckie statki obrony portowej odparły atak brytyjskiej formacji ścigaczy. 1 nieprzyjacielski ścigacz torpedowy został tak ciężko uszkodzony, że należy się liczyć z jego stratą.

Kilka samolotów nieprzyjacielskich przeleciało nocy ubiegłej północno-zachodni i południowy rejon Rzeszy. Wskutek sporadycznych ataków powstały nieznaczne szkody.

BERLIN, 17. 7. — W rejonie Bielgorodu oddziały sowieckie ponownie straciły w ciągu ostatnich walk 530 czołgów. Tym samym ilość straconych czołgów w ciągu ostatnich 19 dni przekroczyła rekordową cyfrę 3330. Mimo masowego angażowania w akcji zarówno ludzi, materiału i broni bolszewicy nie zdolali osiągnąć swego celu, polegającego na powstrzymaniu kontrataku niemieckiego koło Bielgorodu i odciążeniu tego frontu.

BERLIN, 17. 7. — W uzupełnieniu niemieckiego komunikatu wojennego dowiaduje się DNB:

Linia wybrzeży wyspy Sycylii mierzy 1115 km. długości, co odpowiada mniej więcej odległości między Londynem i Wiedniem. Nie trzeba bliżej wyjaśniać, że przy tak niezwykle wydłużonej linii wybrzeży nigdy nie da się w zupełności zapobiec wysadzeniu wojsk na kilku miejscach. Natomiast inna sprawa czy tego rodzaju

operacja wysadzenia wojsk może być rozwinięta do rozmiarów akcji o wielkiej operacyjnej skuteczności.

Jeżeli operacje brytyjsko-północno-amerykańskie na Sycylii przybiorą z każdym dniem wolniejszy i trudniejszy charakter, to nie ostatnią tego przyczyną są wzrastające trudności dowozowe. Okazało się, że zaopatrzenie wysadzonych na ląd sił zbrojnych wobec dotkliwego braku tonażu okrętowego Anglików i półn. Amerykanów, spowodowanego przez wojnę łodziami podwodnymi, staje się z każdym dniem coraz trudniejszym do rozwiązania. W tych warunkach nie dziwnego, że walki na

wyspie również w dniu 15 lipca nie przyniosły wojskom desantowym żadnego godnego wzmianki sukcesu.

Komunikat fiński

HELSINKI, 17. 7. — Fiński komunikat wojenny z dnia 16 lipca brzmi: Na środkowym odcinku przesmyku Aunus fińskie oddziały wypadowe zniszczyły w stanowiskach nieprzyjaciela dwie ziemianki, jedno gniazdo oporu oraz kilku ludzi spośród załóg. Na przesmyku Maaselkae odparto atak mniejszego oddziału bolszewickiego. Przy tym artyleria fińska rozproszyła inny oddział bolszewicki.

Walki na Sycylii nie doszły jeszcze do punktu kulminacyjnego

RZYM, 17. 7. — Włoski komunikat wojenny z dnia 16 lipca ma brzmienie następujące:

Od rejonu Agrigentum aż po równinę Katańską jednostki włoskie i niemieckie, walcząc zacięcie i dzielnie, stanęły frontem wobec nieustannego naporu silnych jednostek nieprzyjacielskich. Nieprzyjacielowi zadano dotkliwe straty w czołgach.

Nasze samoloty torpedowe ponowiły swe ataki na statki i jednostki przeznaczone do lądowania. Zatopiły one parowiec handlowy o pojemności 10.000 bnt. i uszkodziły trzy dalsze jednostki o łącznej pojemności 29.000 bnt.

Włoskie i niemieckie samoloty bojowe i torpedowe atakowały z dobrą skutecznością statki angielskie i amerykańskie wzdłuż wschodniego wybrzeża Sycylii.

Podczas działań bojowych lotnictwa odznaczyły się w tym dniu szczególnie następujące jednostki: 43 grupa samolotów bojowych, 113 grupa samolotów torpedowych i 121 grupa samolotów nurkowych.

Japończycy odrzucili amerykańską próbę lądowania

TOKIO, 17. 7. — Japońskie siły zbrojne na Nowej Georgii odparły we środę próbę lądowania wojsk amerykańskich podjętą na wschód od Munda. Zniszczono przy tym przeszło 28 łodzi służących do wysadzenia wojsk, zaś resztę sił alianckich zmuszono do odwrotu. Dalsza grupa atakujących wojsk amerykańskich, która usiłowała wylądować na innym miejscu, została również odrzucona.

TOKIO, 17. 7. — Na temat odparcia próby lądowania Amerykanów, dokonanej w środę koło Munda, podano obecnie szereg dalszych szczegółów. Wczesnym rankiem, koło godziny 8-ej, Amerykanie pod osłoną sztucznej mgły starali się osiągnąć brzeg przy pomocy około 70 wielkich łodzi, specjalnie dostosowanych do akcji lądowania. Połowa łodzi wiozła wojska, drugo połowa materiał wojenny. Zamiar lądowania został jednakowoż na czas rozpoznany tak, iż Amerykanie przywitani zostali gwałtownym ogniem japońskiej obrony nadbrzeżnej. Zanim zdolali przystąpić do lądowania, stracili już 20 łodzi. Skutkiem tego zaniechali oni

Neapol, Foggia i Genua, były celem nieprzyjacielskich ataków lotniczych. W Neapolu powstały szkody i ofiary. Nasi myśliwcy zniszczyli nad Neapolem 4 samoloty czteromotorowe.

Również na miejscowości w prowincjach Alessandria, Savona, Bologna, Parma i Reggio Emilia zrzucono bomby rozpryskowe i zapalające, które zadały ludności lekkie straty. Dzienna obrona przeciwlotnicza trafiła i straciła dwa czteromotorowe samoloty. Jeden aparat spadł koło Taaversetolo, Parma, inne koło Mirandola, Modena. Kilku członków załogi wzięto do niewoli.

Jednostki marynarki i samolotów, które użyto jako ochronę dla naszych konwojów, zestrzeliły 11 nieprzyjacielskich samolotów torpedowych.

BERLIN, 17. 7. — Specjalny współpracownik agencji „Telepress“ dowiaduje się z kół dobrze poinformowanych:

Walki na Sycylii stają się coraz bardziej zacięte. Aliancji skoncentro-

w tym miejscu dalszych prób lądowania i wycofali się. Podczas tej operacji Amerykanie stracili przypuszczalnie około 1000 ludzi.

Jak wynika z zenań naocznych świadków, straty Amerykanów od pierwszej chwili lądowania na wyspie Rondova w dniu 30-go czerwca wynoszą ogółem 31 statków wszelkiego rodzaju, wielką ilość łodzi przeznaczonych do lądowania, przeszło 200 samolotów i przypuszczalnie około 10.000 ludzi.

Odwołanie portugalskiego ambasadora w Londynie

MADRYT, 16. 7. — Jak podano do wiadomości w Madrycie, rząd portugalski postanowił odwołać swego ambasadora w Londynie dr. Monteiro. Według rozszerzających się pogłosek, odwołanie o nastąpiło z powodu zasadniczych sprzeczności na terenie polityki zewnętrznej pomiędzy rządem portugalskim a ambasadorem.

wali wysiłki swe celem zdobycia swobody ruchów w kierunku na północ. Na północno-zachód od Syrakuz jako też przed górzystymi stanowiskami stamtąd na południe Anglicy w czasie daremnych prób przełamania stracili ogółem 57 pancernych wozów bojowych, a nadto krwawe ich straty, zwłaszcza na peryferiach niziny Katańskiej, znacznie jeszcze wzrosły. Skutkiem tego Anglicy w pośpiechu sprowadzali bieżące nowe siły z południa, przy czym zwłaszcza jednostki pierwszej dywizji kanadyjskiej musiały wypełniać powstałe luki.

Zarówno na skraju płaskiego międzypola katańskiego jako też w innych stanowiskach górzystych mocarstw Osi walki rozpadły się na wielką ilość pojedynczych lokalnych potyczek, przy czym z obydwóch stron walczone bardzo zawzięcie. Mimo to oddziały inwazyjne nie mogły przeprowadzić swojego zamiaru, polegającego na dokonaniu jednolitego przełamania linii w pobliżu wybrzeży, mimo iż równocześnie przeprowadzono na południowy wschód od tego odcinka, czyli w rejonie Caltagirone, szereg odciążających wypadów. Niemieckie i włoskie siły ubezpieczające powstrzymały ataki broni pancernej i piechoty w stosownych miejscach w górzystej linii głównego odcinka walki.

W ten sposób udało im się rozpryszczyć masowe ataki oddziałów inwazyjnych, by je następnie rozbić w ataku frontalnym i flankowym. Nowe akcje podjęte przez oddziały kanadyjskie strzelców spadochronowych na zapleczu frontu zdołano bez wyjątku zlokalizować. Gdzie jednostek tych nie zdołano unieszkodliwić, tam zostały odcięte tak, iż znajdują się w obliczu zagłady.

Szczególnie dotkliwą stratą, jeżeli chodzi o broń pancerną, formacje brytyjskie poniosły w rejonie Augusty, gdzie nawet dotatkowa pomoc w postaci ognia ciężkich jednostek okrętowych ze strony morza, nie zdołała osłabić szeregu wojsk Osi.

W zachodnich rejonach obronnych na północ od Licata, wbrew twierdzeniom Anglo-Amerykanów, nie ma miejsca żadna działalność ofensywna oddziałów alianckich. Amerykanie ograniczają się raczej, po tak znacznych rozczarowaniach, jakie spotkali ich w związku z krwawo odpartymi atakami i stratami w czołgach w dniu poprzednim, do nekającego ognia swej artylerii, a poza tym sciążeli oni tutaj posiłki z okolicy Licata.

RZYM, 17. 7. — Nocny atak lotnictwa alianckiego, jaki miał miejsce ze środy na czwartek, był z kolei 82-gim atakiem na Neapol, który i tym razem poważnie ucierpiał. W ataku tym ucierpiała zwłaszcza dzielnica Chiaia, która dotychczas uchodziła cało z ataków. Częściowemu zniszczeniu uległy budynki położone w parku Villa Comunale, kościół San Rocco uległ zdemolowaniu.

Samoloty alianckie atakowały również budynki w dzielnicy Posillipo, gdzie zniszczeniu uległ budynek szkolny oraz kilka małych domków rybackich. Częściowemu zniszczeniu uległ również klasztor Vergini w dzielnicy Sanita. Niezwykle cenna biblioteka klasztorna uległa całkowitemu zniszczeniu, znalazłszy się pod gruzami gmachu. W kościele Grobu Świętego, znajdującego się w centrum miasta, zginęło 50 osób. Ponadto zaistniały szkody w dzielnicy rybaków El Marinella.

Głos dnia

Pod nagłówkiem „Nowa jednolita taktyka szwedzkiego komunizmu“ udowadnia dziennik szwedzki „Aftonbladet“ na przykładzie Międzynarodowej Organizacji Pomocniczej dla Bojowników Rewolucyjnych w krajach kapitalistycznych oraz Organizację Światową Narodów dla kulturalnej współpracy. Z wymienionymi tutaj „dobrodziejstwami“ bolszewickimi poczyniono w Europie już wystarczające doświadczenia smutnego rodzaju.

W KILKU WIERSZACH

Samoloty Stanów Zjednoczonych otrzymać mają nowe oznaczenie, a mianowicie białą gwiazdę na okrągłym niebieskim polu, po którego obu stronach znajdują się będą białe poziome czworoboki.

Do Sztokholmu przybyła fińska delegacja handlowa.

W wydanym przez siebie rozkazie dziennym marszałek Antonescu wyróżnił pułk piechoty z Brailly, który w lutym odznaczył się przy odpieraniu bolszewickich prób lądowania w rejonie Noworosyjska.

Nad najwyższą położoną wsią portugalską Sabugueira w górach Estrela przeszło straszliwe oberwanie chmury z towarzyszeniem gradu. Szkody oceniane są na przeszło półtora miliona escudos. Szkody na polach są szczególnie wielkie. Zabita została wielka ilość bydła. Niektóre ziarna gradu ważyły po 200 gramów. Liczne domy oraz miejscowy kościół zostały zalane.

Turecki premier Saracoglu, oczekiwany jest w tych dniach w Stambule, skąd udać się ma na krótki pobyt wypoczynkowy do pobliskiej miejscowości kąpielowej Yalova na azjatyckim wybrzeżu morza Marmara.

20 amerykańskich myśliwców bombowych podjęło we środę w południe bezskuteczną próbę zaatakowania Kantonu. Zrzucane bomby spadły do East River. Japońskie samoloty myśliwskie, które natychmiast wystartowały, zestrzeliły jeden samolot z całą pewnością, a drugi z wszelkim prawdopodobieństwem.

Australijskie stocznie i suche doki są do tego stopnia przeciążone naprawami statków, że o budowaniu nowych okrętów, do czego przywiązywano wielkie nadzieje, nie może być mowy. Od roku 1941, jak donosi w końcu „Times“, w dokach australijskich zbudowano jedynie sześć nowych mniejszych okrętów australijskiej marynarki wojennej.

W najbliższym czasie zostanie rozpoczęta budowa kanału długości około 200 km., który połączy oba ważne miasta przemysłowe w południowej części Mandżukuo, Mukden i Anshan z portem Yinkow.

Parlament irański postanowił zaangażować sześciu dalszych amerykańskich „specjalistów“, którym przyznano nadzwyczajnie korzystne warunki pracy. Mają oni służyć pomocą w sprawach finansowych.

Ambasada argentyńska w Santiago została zniszczona pożarem. Mianowicie w środę po południu powstał pożar kominowy, który ogarnął następnie cały budynek. Mimo że w pracach nad gaszeniem pożaru brała udział cała straż pożarna stolicy w Chile, nie udało się stłumić pożaru. Dwa piętra doszczętnie spłonęły.

Wydział historii kościelnej papieskiego uniwersytetu Gregorianum wręczył papieżowi Piusowi XII zbiorową księgę monografii dotyczących dwóch tysięcy lat historii papieństwa. Poważne to dzieło wydano z okazji 25-letniego jubileuszu kapłańskiego papieża.

Turecka administracja monopoli państwowych zamierza przestawić zaopatrzenie publiczności w kawę na namiastkę kawową. Jako surowce wchodzi w rachubę pewien rodzaj grochu i figi. Namiastka kawy uchroniła w Turcji dotychczas za fałszerstwo i nie była w handlu dopuszczana.

Na Ukrainie wydaje się obecnie pierwsze księgi telefoniczne. Fakt ten wywołuje tam duże wrażenie.

Rząd Saud-Arabii zaprowadził przymus paszportowy dla pielgrzymów odbywających podróże do Mekki na wielbiadach. Paszporty wydaje się tylko takim pielgrzymom, którym odnośny rząd gwarantuje w dalszym ciągu dotychczasowe obywatelstwo. Krok ten zmierza do tego, aby pielgrzymi zagraniczni nie pozostawali na stałe w Saud-Arabii, jak to się nieraz już zdarzało.

Na podstawie uchwały rady komisarzy ludowych dyplomaci sowieccy w niedługim czasie nosić będą mundury.

Premier Filoff udał się w podróż inspekcyjną po Macedonii.

W ramach uroczystości na cześć świętej Izabelli, patronki prowincji Saragossa, nadano generałowi Moscardo, obrońcy Alkazaru, obywatelstwo honorowe prowincji Saragossa.

Na brytyjskich kolejach państwowych zaprowadzono racjonalizację przydziału biletów jazdy.

Echa reinkarnacji Dalaj Lamy

Nowe możliwości rozwoju dla Tybetu

ANKARA, 17. 7. — W ostatnim czasie Chiny Czong-Kingu podały przez radio, że reinkarnacja Dalaj Lamy, duchownej głowy Tybetu, zmarłego w roku 1937, została odkryta w osobie małego dziecka oznaczającego się „nadludzką mądrością” w mieście Tihua w prowincji Sikant. Do Tihua przybyła już znaczna liczba tybetańskich uczonych i dostojników, wśród nich młodszy brat Dalaj Lamy celem wzięcia udziału w uroczystościach koronacyjnych zapowiedzianych na najbliższy czas.

W związku z tym doniesieniem z Czong-Kingu agencja „Telepress” dowiaduje się z kół tureckich znawców stosunków wewnątrzno-azjatyckich m. i. co następuje:

„Chiny Czong-Kingu mają poważne powody dla zainteresowania się sprawą reinkarnacji przyszłego władcy nad Tybetem, ponieważ nawet ta kraina wyżynna, odcięta dotychczas od historii światowej, odgrywa ważną rolę w planach Japonii dotyczących wielkiej Wschodniej Azji. Celem należytego zrozumienia tego zagadnienia należy sobie przypomnieć następujące fakty:

„Obecne stosunki na Tybecie są niejasne. Po śmierci XIII Dalaj Lamy wśród hierarchii powstały gwałtowne spory. Wywoływały je z jednej strony agenci brytyjscy lub sowieccy, z drugiej zaś dorastająca młodzież tybetańska. Brakło silnej i świadomej ręki zmarłego księcia religijnego, który wraz ze swymi buddyjskimi wyznawcami stał się ważnym filarem w grze politycznej o wewnętrzną Azję oraz meotorem ligi „of the beaten and down — trodden nation”. Na licznych wschodnioazjatyckich zebrań odzywało się wówczas głośno zwołanie przyznania XIII Dalaj Lamy, będącemu wcieleniem Bodhisattwy Avalokitejvary takiego stanowiska dla Azji, które równałoby się stanowisku papieża w Rzymie. Równocześnie należałoby głowie religijnej Tybetu przyznać takie poważne jakim cieszy się Papież na zachodzie ze strony wszystkich wielkich mocarstw oraz taką poszanowanie dla jego państwa, jakiego zasługuje watykańskie w obrębie imperium włoskiego.

Dzięki temu księciu religijnemu Tybet zaczynał podnosić się, a podczas kiedy przeludnione państwa

Europy nie mogły znaleźć spokoju na swym małym kontynencie, Anglia i Rosja Sowiecka czaiły się nawzajem patrząc pożądliwie na ten śnieżny kraj wyżynny. Wskutek śmierci Dalaj Lamy powstał spór nieprzewidywalny zawiązał politycznych: pomiędzy Londynem, Moskwą i Tokio wywiązała się rozgrywka sił. Nacisk ekspansyjny wrogi wobec każdej religii sąsiada, mianowicie Związku Sowieckiego, wzbudza wśród Tybetańczyków większe zaniepokojenie niż takie same tendencje Japończyków. Dążenia wyspiarskiego państwa Japonii do powstrzymania nie tylko pochodzą so-wieckiego, ale przede wszystkim wpływów anglo-amerykańskich na kontynent azjatycki, śledzono w

Lhasa z ogólną sympatią. Tybetańscy mogli zasiągać wiadomości o cesarstwie japońskim nie tylko za pośrednictwem nielicznych przebywających wśród nich Japończyków, ale także młodzież tybetańska w czasie swych podróży do Chin mogła przekonać się sama o rozszerzeniu wpływów japońskich. Wyspy japońskie chcą bowiem dla Azji stać się tym, czym brytyjska „Sea ruling” była z dawien dawna dla pewnych części świata.

Grzmot działań z frontu azjatyckiego nie mać od 16 maja br. pozornie śmiertelnej ciszy panującej nad Tybetem. W dniu tym jednak wojska japońskie wywiesiły sztandar ze słońcem na granicy Tybetu, Burmy, i Ghin Czong-Kingu. W tym

momencie też przebudzenie się Azji zapukało do bram Bzi-Potala, aby wnieść nową świeżą atmosferę do Tybetu pogrzanego żywem od niepamiętnych czasów pod sklepianiami klasztorów lamaistycznych.

Wypadki azjatyckie rozbudziły Tybet stanowiący dotychczas polityczną próżnię w świecie, historia bowiem przydzieliła temu krajowi w ciągu nieustannego, jakkolwiek powolnego procesu rozwojowego ważną rolę ognia, o ile nawet nie osi obrotowej pomiędzy północą i południem, wschodem i zachodem, jako prawdziwy „pępek ziemi”. — Wprawdzie nowy porządek Wielkiej Japonii zarysowuje się dopiero niejasno, jednak Tybet stanowi w nim ważny filar konstrukcyjny.

Liga Narodów wegetuje w Stanach Zjednoczonych

LIZBONA, 17. 7. — Po wyniesieniu się Ligi Narodów z Genewy, a tym samym i z Europy, zapanował względny spokój w sprawach bylej „Ligue of Nations”.

Organizacja ta, znana dziś pod nazwą „Societe des Nations”, nie wykazuje dziś absolutnie żadnych cech podobieństwa z tym, co się dawniej w nazwie tej rozumiało. Od roku 1940 chodzi tu o 208 osób — z początkiem wymienionego roku było ich jeszcze przeszło 400, — które pracowały w archiwach tego stowarzyszenia i wykonywały zasadniczo techniczne prace uprządkujące. Od chwili, kiedy ostatnie plenarne zebranie w grudniu 1939 roku wyraziło potępienie Rosji Sowieckiej z powodu konfliktu rosyjsko-fińskiego i ustanowiło komisję kontrolną, celem wykonywania administracji stowarzyszenia na czas wojny, jak również od chwili kiedy istniejący jeszcze aparat techniczny przenosił się częściowo z Genewy do Princes-town w Stanach Zjednoczonych, proces zanikania tej organizacji stale postępował. Jedno tylko odbyć się mogło posiedzenie komisji kontrolnej i to w październiku 1940 w Lizbonie.

Budżet, obejmujący potrzeby sekretariatu, międzynarodowej organizacji pracy, stałego sądu międzynarodowego oraz kilku innych organizacji specjalnych, wykazywał w ro-

ku 1939 jeszcze cyfrę 32 milionów franków szwajcarskich. W roku 1940 suma ta zeszła już tylko na 21 milionów, w roku 1941 na 10 milionów, a w roku 1942 nawet na 9 milionów i 600.000 franków szwajcarskich.

Aby umożliwić dalsze prowadzenie spraw technicznych i naukowych

tej instytucji choćby tylko w małych rozmiarach, stworzył M. John D. Rockefeller młodszy tzw. fundację Rockefellera, która na te cele przewiduje większe kwoty. Prace pozostałej ilości urzędników zależne są obecnie tak dalece od poparcia ze strony tej amerykańskiej fundacji, jak sama „Liga Narodów”.

Król poszukiwaczy złota Dakes padł ofiarą mordu

BUENOS AIRES, 17. 7. — W następstwie zranienia pociskiem rewolwerowym zmarł w Nassau-Bahamas największy awanturnik doby obecnej, król poszukiwaczy złota, Harry Dakes, w 68-ym roku życia. Na razie nie ustalono, czy zgon nastąpił wskutek nieszcześliwego wypadku, czy też zostało popełnione morderstwo. Majątek Dakesa szacują na 200 milionów dolarów.

Kariere życiową rozpoczął Dakes jako poszukiwacz złota na Alasce, po czym wyładował w Nowej Zelandii, bawił jakiś czas na Filipinach, następnie w Kongo, wreszcie w kalifornijskiej „Dolinie Śmierci”. Najbardziej poszczęśliło mu się w roku 1911 przy poszukiwaniu złota na terenie północnego Ontario.

Chociaż Dakes uzyskał tytuł barona brytyjskiego i był członkiem

Izby ustawodawczej w Bahama, to jednak wołał on pracę fizyczną. — Często zdarzało się, iż pracował jako prosty robotnik przy budowie dróg, aby następnie chwycić za dźgan, któremu zawdzięczał wielki majątek.

BUENOS AIRES, 17. 7. — Zięć króla poszukiwaczy złota Harry Dakesa, którego znaleziono niedawno zastrzelonego w podejrzanych okolicznościach, hrabia Marigny w Nassau na wyspie Bahama został aresztowany i przewieziony do więzienia śledczego. Jest on obwiniony o zastrzelenie swego teścia, celem zagarnięcia spadku w wysokości 200 milionów dolarów. Proces przeciwko niemu, którego oczekuje się jako wielkiej sensacji, ma się rozpocząć już w najbliższym tygodniu.

DALSZA LISTA OFIAR KATYŃSKICH

CHOLEWIAK WŁADYSŁAW, ppor. List, pismo Korpusu Ochrony Pogranicza, 2 kwity kasowe Zw. Nauczycielstwa Polskiego we Lwowie i świadectwo szczeniemia w Kozielsku.

RZEPIELA JÓZEF, wojsk., burmistrz m. Nowowilejka. Wizytówki, legit. odznaki pamiątkowej 85 p. Strzelców Wielkopolskich, legitym. Ligi Morskiej i Kolonialnej oraz okulary.

JASKIERSKI JÓZEF, ppor., nauczyciel Szkoły Powsz. w Dąbrowicy, pow. Sarny. Legit. urzęd. państw., telegram, kartka i list.

STANISŁAWSKI ALBIN, wojsk. Metryka ślubu, kwit sowiecki, list, świad. szczeniemia w Kozielsku oraz kartka pocztowa, której nadawcą jest Stanisława Stanisławska, Brześć, ul. 9-go Lutego 39.

Nierozpoznany ppor.-lotnik. Dowód rejestracji samochodu Woj. Śląskiego, kartka z zapiskami, zrzeczenie się samochodu, wydane w Legionowie dn. 5. 9. 1939 r., zegarek na rękę.

STĘPLEWSKI JAN, wojsk. Listy, kalendarzyk, 2 karty pocztowe, których nadawcą jest: Stanisława Stęplewska, Warszawa, ul. Sienna 17, miesz. 10.

KROKOWSKI TADEUSZ, of. rez.-lekarz, dr. med. Dyplom lekarski, legit. urzędni. ka państw., list, wizytówki, fotografia, różaniec i pigułek z czerwonym kamieniem — prawdopodobnie rubinem.

BITNER KAROL, por.-lek., dr. med. urodz. 16. 10. 1902 r. Znak rozpoznawczy, wizytówki, dowód osobisty, legit. Związku Lekarzy Okręgu Wielkopolskiego, legitymacja PCK w Poznaniu, 2 listy OCZKOWSKI ADAM, ppor. rez. Legit. urzędni. ka państw., list i pokwitowanie na 6 zł.

Nierozpoznany wojskowy. Legitymacja dla rowerzystów, wksel wystawiony w Poznaniu i podpisany przez Edwarda Piotrowskiego w Poznaniu, ul. Dolna Władysława 2 oraz kalendarzyk.

OLSZEWSKI HIERONIM, wojsk. Urodz. 9. 8. 1903 r. w Łazach, zarządca fabryki. Dowód osobisty.

ROZULAKOWSKI WACŁAW, por. Przed wojną zam. Łódź, ul. Zagajnikowa 48, m. 4. Legit. ofic. MSWojsk., wizytówki, recepty pocztowe i kartka z zapiskami.

WIZBE... HENRYK, por. Legitym. ofic. MSWojsk., odznaka wojskowa.

TOMASZEWSKI HENRYK, ppor. urodz. 1909 r. Znak rozpoznawczy i medal wojenny francuski Croix de Guerre 1914-1918.

ZAWODZIŃSKI TADEUSZ, wojsk. List, Kartka pocztowa, której nadawcą jest Stefania Zawodzińska, Adamów-Zalesie, poczta Piaseczno, oraz listy od p. Haliny Zawodzińskiej, pisane na maszynie w szpitalu sowieckim w Kopyczyńcach.

Nierozpoznany wojskowy. 3 wizytówki, opiewające na następujące nazwiska: a) mgr. Wacław Kownas, porucznik, b) Stanisław Kuliszewicz, Blonie i c) Wojciech Boher, kpt. intendent, ponadto list, 2 fotografie, ołówek automatyczny, medalik z łańcuszkiem i świad. szczeniemia w Kozielsku.

BASTRZYK JAN, wojsk. 2 listy, 2 karty pocztowe i wizytówki.

STASINIEWICZ ALEKSANDER, ppor. Ks. st. sl. oficerskiej.

SUŁOWSKI ZYGMUNT, wojsk. Znak rozpoznawczy, z którego wynika, że S. urodz. 1902 r., ponadto 2 karty pocztowe, 3 listy, przeważnie nadawcą jednego z nich jest S. Nawrot, Warszawa, Marszałkowska 40.

PRAUZA TADEUSZ, wojsk. 2 listy, krzyżek i świad. szczeniemia w Kozielsku.

WIŚNIEWSKI ANTONI ZDZISŁAW, por. Legit. ofic. MSWojsk., legit. Ligi Morskiej i Kolonialnej, 2 listy i 2 karty pocztowe.

CERKWIŃSKI SZCZEPAN, ppor., nauczyciel szkoły powsz. w Ludwinowie. Ks. st. sl. ofic., 2 wizytówki i medalik.

ZDANOWICZ WŁADYSŁAW, por. Leg. ofic. MSWojsk., legit. urzędni. ka państw. CIRSŁA JÓZEF, por., naczelnik gł. magazynów zasobów Dyrekcji Okr. Kolei Państwowych w Katowicach. Leg. osob. MSWojsk., legitymacja PKP., służbowy bilet jazdy PKP. i odznaka wojskowa z inicjałami J. P.

JAKÓBIEC JAN, por. ur. 4. 12. 1892 r. Znak rozpoznawczy, ks. oszcz. PKO., leg. urz. pastw., ks. ofic., z której wynika, że przed wojną zamieszkiwał: Końskie, ul. Małachowskich 41.

URSYN-ZAMARAJEW JAN, kpt. Legit. ofic. MSWojsk., 2 pisma wojskowe, kwit Pow. Kom. Kasy Oszczędności w Brześciu n.B., listy, kartka poczt., kartka z notatkami, medalik z łańcuszkiem, duża figurka świętego oraz świadectwo szczeniemia w Kozielsku.

BLASIAK JAN, wojskowy. Ks. st. sl. ofic., medalik i świadectwo szczeniemia w Kozielsku.

ROSIŃSKI URBAN, cywilny. Kartka pocztowa, której nadawcą jest B. Rosiński, Biela Podlaska, ul. Narutowicza 6, list z Kozielska, skierowany na adres: Zofia Wasilewska, Równo, brulion listu, portrecik, kartka z adresami i fotografia.

AFELT ANICET TADEUSZ, por. ur. 19. 5. 1899 r. Dowód osobisty, karta mob., umowa pracy z magistratem m. Łodzi, pismo wójta gminy Radogoszcz oraz mechaniczny ołówek 4.kolorowy.

WYROZEBSKI MIECZYSLAW, wojsk. syn Teofila. Kartki z zapiskami i świadectwo szczeniemia w Kozielsku.

OLSZEWSKI ALFONS BRUNON, ppor. przed wojną zam. Grudziądz, ul. Kościuski 32/5. Dowód osob., 3 karty poczt. list, pismo wojsk., metryka ślubu i metryka urodz. Barbary.

SZTEMBART (D...?) cywilny, wiceprukator sądu okręg. w Warszawie. Kwity z f-my Zygmunta Klein, księgarnia dzieł prawnych w Warszawie, recepty poczt., kartka z adresem oraz odpis recepty.

WOJCIECHOWSKI ZYGMUNT, of. mar. przed wojną zam. Sosnowiec, ul. Kościuski 3/11. Karta wizyt., fotografia, recepty poczt. z datownikiem Puławy oraz świad. szczeniemia w Kozielsku Nr 337.

MUTKE EDMUND, ppor., z zawodu nauczyciel. Ks. st. sl. ofic., legitymacja urzędni. ka państwowa.

POPLAWSKI ANTONI, major. 4 karty pocztowe, których nadawcą jest: Popławska, Warszawa, ul. Asfaltowa 50.

JASKIEWICZ WŁADYSŁAW, wojsk. — 3 karty pocztowe, których nadawcą jest: Janusz Jaskiewicz, Warszawa, ul. Orzechowska 4, m. 3 i list.

BRONOWICZ WIKTOR, ofic. rez., syn Wiktora, urodz. 15. 12. 1911 r. w Kamkowie, inżynier. 2 wizytówki, dowód osobisty, legit. Zw. Inżynierów Chemicznych w Warszawie, legit. odznaki 6 Pac., listy, kartki pocztowe, fotografie, ryngraf i świadectwo szczeniemia w Kozielsku.

Nierozpoznany major (imię Konstanty). Nieczytelna legitymacja ofic. MSWojsk., list i karta poczt.

STAROSZCZUK ROMAN, wojsk. Legit. urzędni. ka państw.

LOWENTER M. H., por. mgr. farm. Dyplom magistra farmacji, dowód osobisty, świadectwa pracy wydane przez aptekę Alojzego Szczerbickiego w Grudziądzu, ul. Pańska 19.

JEZIERSKI JAN, ofic. rez., mgr. praw. Wizytówki, metryka ślubu, fotografie i świadectwo szczeniemia w Kozielsku.

MIKUCKI EUGENIUSZ, por., syn Floriana. Legit. ofic. MSWojsk. i świadectwo szczeniemia w Kozielsku.

GOLANSKI STANISŁAW, major, syn Jana. Telegram i świadectwo szczeniemia w Kozielsku.

WOJCIESZONKOW EDWARD, wojsk. Karta pocztowa, listy i ryngraf.

MACIEJEWSKI JACEK, ppor. mgr. Legit. ofic. MSWojsk., stała przepustka wstępu do gmachu Min. Spraw Wojskowych w Warszawie, ponadto znaleziono znak rozpoznawczy na nazwisko Arkadiusz Kurjańczyk, porucznik, urodz. 1912 r., Wilejka-Dolichin.

MIELECKI STANISŁAW, wojsk., urodz. 28. 4. 1895 r., zam. Czerkasy, poczta Kowel (Wołyń). Książeczka PKO., legit. osob. MSWojsk., karta wstępu na obszar kolejowy i medalik z łańcuszkiem.

Nierozpoznany wojskowy. Wizytówka na nazwisko Roman Rupniewski, Warszawa, ul. Górczewska, list, blankiet recepty dra med. S. Bromberga w Lublinie. Krakowskie Przedmieście 46 i świadectwo szczeniemia w Kozielsku Nr 3247.

MROK STEFAN, ppor., urodz. 1903 r. Znak rozpoznawczy, legit. członka PCK. w Warszawie.

Kazimierz Kamiński

Jesienią 1900 r. we Lwowie, jeden z najpiękniejszych teatrów w Europie, wystawiony sumptem polskiego społeczeństwa, otworzył swe podwoje pod dyr. T. Pawlikowskiego, mając w swoim zespole artystów o ustalonej już sławie, jak: Ludwik i Irena Solscy, Roman, Knake-Zawadzki, Morska - Popławska, Bednarzewska, młodzieńca, zapowiadająca się doskonale Stefania Michnowska i — Kazimierz Kamiński.

Artysta z Bożej łaski, którego nawisko w almanachu artystycznym winno być wypisane złotymi literami!

regenta w „Panu Damazym“ Blizińskiego, Kaliny w „Dramacie Kaliny“ Zygmunta Kaweckiego i tulu — tytułu innych.

W pamięci starszego pokolenia lwowian utkwiła szczególnie kreacja Kamińskiego w arcydziele Goethego „Faust“. Genialny artysta odtworzył rolę Mefista niezwykle twórczo i pomysłowo. Zarówno w prologu, w rozmowie z Panem jak i w scenach demoniczno-erotycznych z Małgosią porwał widzów swą interpretacją.

Grając w „Pani Chorażynie“ Stefana Krzywoszewskiego rolę króla

by — a w teatrze Krynickim była tylko jedna męska, więc młodzieńki aktor Guccio R., kierowany adoracją dla tak znakomitego gościa, ofiarował mu swój skromny pokój, na garderobę. To nieśmiało skierowane zaproszenie, zostało uprzejmie przyjęte.

Młody kolega, chcąc godnie uczcić takiego gościa w swoim domku, zasłonił okna — ustawił i zapalił światło (elektryczności jeszcze wówczas nie było), jednym słowem starał się być użytecznym, przyglądając się przy tym, nie bez ciekawości i zainteresowania fachowego, jak ten sławny aktor modeluje twarz, lepi nos, charakteryzuje się i t. p. Wtedy Kamińskiemu przyszedł na myśl złośliwy figiel w pewnym momencie, z całym spokojem wkłada perukę do wiadra z wodą. Zdumiał się młodzieńiec tym wyczynem, biorąc to na karb jakichś nieznanych mu dotychczas metod charakteryzacji... Na nieśmiało zapytanie, w jakim celu peruka tkwi w wodzie... otrzymał odpowiedź okraszoną właściwym Kamińskiemu ironicznym uśmiechem: — Żeby lepiej leżała!

Później dopiero spostrzegł niebora, że właściwa peruka leżała już na właściwym miejscu...

Nie tylko swój wielki talent i warunki fizyczne potrafił Kamiński nagiąć do odtwarzanych przez siebie postaci — ale i głos — jakkolwiek z natury matowy — doprowadził do olbrzymiej skali swoisto-modulatoryjnej.

Na próby przychodził z gotową rolą, wystudowaną w domu, co mu zajmowało dwa—trzy miesiące. Tyle potrzebował czasu ten niezrównany obserwator na opanowanie roli, szczegóły i przeżycia twórczości. To też był poniekąd luksusem teatru w czasach, gdy przeciętny aktor „odwalał“ 25—30 ról w roku, Kamiński powołał do życia z martwych kart zaledwie kilka.

Za to, spod tego dłuta intelektu wyrastał żywy człowiek — i stawał na scenie przed zdumionym widzem... czarował... ośniewał... brał go całego w posiadanie i budził w duszy nieznanne — nowe echa. Pochłonięty pracą dla Wielkiej Sztuki, niewiele miał czasu na osobiste życie w znaczeniu towarzyskim. Wolne od zajęć wieczory spędzał na dyskusjach z literatami.

Był wielkim przyjacielem Jana Galla, z którym spotykał się w kawiarni teatralnej, na popołudniowej kawie białej, w narożnym oknie wystawowym. Tam, przy stoliku, w gronie kolegów i przyjaciół, krzyżowały się ostrza dowcipu mięczy Janem Gallem mistrzem tonów, a Kazimierzem Kamińskim, mistrzem sceny. Skrzyły się lekkim sarkazmem i wyborowym humorem rozmaite powiedzonka...!

U płci pięknej cieszył się wielkim i zasłużonym powodzeniem. Posiadał jakiś nieuchwytny demoniczny czar, który siał spustoszenia nie tylko w niedoświadczonych panińskich serduszkach.

Był arbitrem nie tylko osobistej szczyku i elegancji, ale i wytwornego smaku i znanstwa w doborze dzieł sztuki, jakimi lubił się otaczać w swoim pięknym apartamencie, w którym tworzył tyle wspaniałych ról.

Z chwilą ustąpienia dyr. Pawlikowskiego ze Lwowa przeniósł się do Warszawy, by powiększyć grono gwiazd w osobach: Rapackiego, Leśczyńskiego, Frenkla, Ładnowskie i innych. Tu właściwie zaczął spoczywać na laurach, grając przeważnie swój stary repertuar, który stale wypełniał widownie po brzegi. Na zapytania młodszych kolegów, dlaczego nie sięga do nowych ról, odpowiadał: — My starzy już do lamusa! Na was teraz kolej ciągnąć tę taczkę żywota...

Lwów ostatni raz podziwiał go za dyrekcji Ludwika Czarnowskiego, z racji gościnnych występów.

Całe życie marzył o Hamlecie, by go zagrać w swoisty, oryginalny sposób. Niestety, królówiczyński pozostał w sferze projektów genialnego aktora... Pogarszający się z latami stan zdrowia i przedwczesna śmierć przecięcia pasmo tego pracowitego żywota i Hamlet pozostał niezrealizowanym marzeniem wiecznej łaknącej wlotów duszy aktorskiej.

Leonia Rasińska.

Wśród malarzy dawnego Lwowa

Stary Lwów, ten już prawie legendarny Lwów, nie miał wcale warunków na miasto malarzy. Ani tu nie było uczelni artystycznej, ani galerii obrazów, jakiejś pinakoteki czy zbioru rzeźb, właściwie nie było klubu malarskiego jak się patrzy — czy też oficjalnej akademii Sztuk Pięknych, ba — nawet mieszczkański ten gród nigdy nie obfitował w pono hojnych dla artystów książy, hrabiów czy choćby baronów.

Ale nawet ten dawny Lwów, Lwów sprzed stu lat, biedermajerowski Lwów z polowaniami na dzikie kaczki w Ogrodzie Jezuitckim i z domowymi gęśmi, pływającymi się na Pełtwi pod „George'm“, przyciągał ku sobie malarzy, nie byle jakich, i — co najważniejsze — pasjonował się do obrazów, chociaż czasem nie umiał rozróżnić owych rozmaitych odcieni sposobu i tematu malarskiego, wszvstko pocziwie nazywając — „lanszafem“.

Czy to w knajpie, czy to rewizytując malarzy u nich w pracowni, albo w sklepie ramiarza (wedle starej tradycji lwowskiej ramiarze bywali u nas zawsze — mecenasami sztuki) schodziły się różne „paczki“, różne „towarzystwa“, aby obgadać, obkłócić i zazwyczaj obchwalić jakiś nowy obraz. Panowie w „vatermörderach“ i „halsztukach“, młodzi rozczochrańcy i starzy łyskowie w dziwacznych „cwikierach“. Zarzucano „mistrzu“ setką pytań, najwięcej gadali różni wstydlivi amatorzy, napelniający imienniki romantycznych lwowianek czułyimi obrazikami, najczęściej zaś milczeli panowie ze sporym trzosem, którzy po skończonej debacie — obraz kupowali. Temperatura dyskusyj, po lwowsku wysoka, wiadomo dobrze robiła starolwowskiej „malarii“, jeśli wyrastał we Lwowie talent po talencie.

Dziś osiwiśle wnuki romantycznego Lwowa, od czasu do czasu, pod naciskiem bardzo ciężkiej konieczności, wołają tzw. znawcę i zadają szepem pytanie: „Ile?“ Z ram opadła pożyłotka, stulecie otuliło obraz ciemną patyną, ale jedne zostało niezmienione. Pędzel starego lwowskiego majstra, czy to będzie Leopolski (niedawno jeden taki „poszedł“ za psie pieniądze...), Grabiński, pan Loeffler z sławetnego Radydna, czy inny, a historia sztuki sporo takich nazwisk zapisała.

Rozmach twórczy kipiał nie tylko w dziełach artystów, oni sami byli naelektryzowani, jak na lwowskich ludzi przystało. Taki np. Franciszek Tepa, włócząc się niby jakiś Bajron po Wschodzie w poszukiwaniu bajecznie kolorowych tematów, ujrzał w Egipcie — mumię córki Faraona. Cudowne, wysmukłone jeszcze w najsubtelniejszą rzeźbę, nerwowe, inteligentne ręce, ręce tak nieodparcie legitymujące wysokość rasy... Rozkochany malarz nie mógł rozstać się z przedmiotem swych marzeń. Jeden ruch i krucha ręka księżniczki odłamała się i została w ręku artysty, który ją jak skarb serdeczny przewiózł do Lwowa i tu ją w testamentie muzeum przekazał.

Czasem owa lwowska siła witalna wydawała owoc jak z rajskiego sadu. Po Lwowie kikutal drewnianą nogą Adam Chmielowski, twórca świetny, czy w barwie i rysunku czy w głębi ujęcia tematu. Okaleczał równo temu lat osiemdziesiąt, na koniu, z szablą w ręku. Gdy był na najlepszej drodze do sławy niemałej, zniknął ze Lwowa i już tu nie wrócił. Wróciło jego dzieło, inne, dzieło niestarte; szarzy, bosi bracia, na pamiątkę pierwszego ofiarownika zwani Alberty nie wiadomo dlaczego „kamiedulami“ ochrzczeni.

W tej samej kampanii co i Brat Albert (jeśli Bóg da, może go wnet nazwiemy błogosławionym Albertem) straszne rany odniósł Ludomir Benedyktowicz: postradał obie dłonie. Ale malował dalej — pędzlem wprawionym w kikut prawej ręki. Zawsze pełen malarskiego humoru i lwowskiej werwy, zrywał się z ławki w tramwaju ilekroć jakaś pani, a choćby dzierlatka, nie miała miejsca siedzącego. Gdy trudno było przyjąć uprzejmość starszka-kaleki, wołał z zapalem: „O pani, to obowiązek starego żołnierza!“

Trzeba przyznać, że lwowscy malarze byli zawsze bardzo „szarmanicy“, jak mawiano Anno Domini (obecnie wyraz ten zniknął, bo i po „szarmaneria“ został tylko — ersatz). Dobry akwarelista, zasłużony malarz folkloru galicyjskiego, Seweryn Obst był arcypopularną postacią nie tylko dla stroju przykładowego cyganerii: aksamiтна kurtka, olbrzymi czarny fontaż, beret albo kalabryjski kapelus, do tego peleryna i obstrzeżone portki. Ale coś więcej: pensjonariusz przytuliska starców stale towarzyszył powabnym

Fragment t. zw. polskiej attyki w architekturze lwowskiego rynku

młodzieńcem lwowianeczkom, bawiąc je rozmową, a tematu mu nie brakło nigdy, przede wszystkim wdzięku formy. Długie, długie lata należał do inwentarza kultury iwowskiej stary Obst.

Toteż gdy jeden z najlepszych gospodarzy naszego miasta, wiceprezydent Tadeusz Rutowski, po wielu trudach, po pokonaniu tysiąca opórów stworzył wreszcie galerię miejską, na gwałt ściągając co się da, piosenka lwowska zaśpiewała:

„W naszej galerii starzy mistrze, jakich nie sprzeda Leon Propst, razem na jednej wiszą ścianie Rafael i Seweryn Obst. Obrazków obiecał jeszcze więcej Harasimowicz, zacy czek, jakich codziennie sto tysięcy drukuje jeszcze „Nowy Wiek“, pod popularną nutą „Dezentira na Gródku.“

Może dziś już mało kto wie, że w pierwszym roku obecnego stulecia Lwów ujrzał po raz pierwszy ilustrowany dziennik. Nie było wtedy jeszcze fotoreportażu, ani agencji ilustracyjnych, tym mniej telewizji. Tym wszystkim był — Marceli Harasimowicz. Codziennie maczał piórko w tuszu i rysował, rysował: Boerzy kropią Anglików, w parlamencie wiedeńskim grają na puzonie, na Kubie palą portorico, we Francji jakiś wariat próbuje latać na czymś, co wygląda jak lwowskie „orlu“, a w Malechowie był ogień. I tak dzień w dzień, latami.

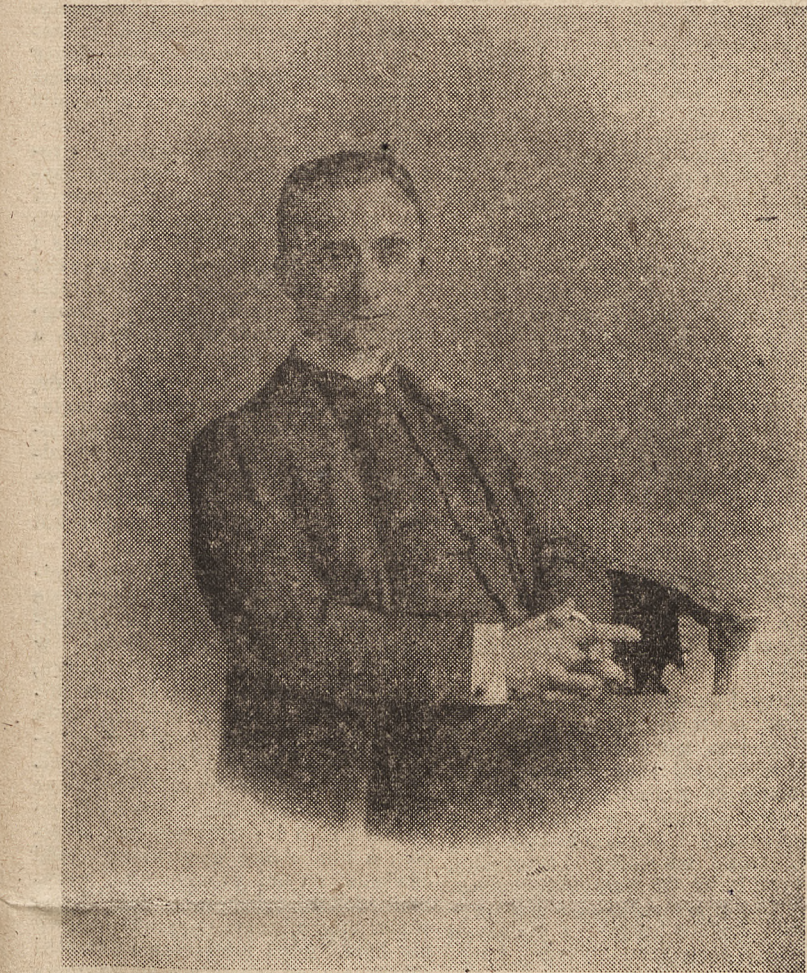
Gdy techniczny rozwój prasy złuzował go, pracował Harasimowicz uczciwie jako opiekun galerii ofiarowanej miastu przez Bolesława Orzechowicza, jednego z tych mecenasów, dzięki którym Lwów mógł w swych murach gościć bracia malarską.

Bo tak zawsze jest. Jeżeli znajdzie się gdzieś parę tysięcy biednych maniaków, którzy zamiast napić się herbaty na kolację, kupią książczydło albo bilet do teatru, literatura z tego wyżyje. Ale te dziady obrazu czy rzeźby nie kupią i nie wróci się nawet wład, zawsze w dziele sztuki plastycznej dość spory.

Bądźmy spokojni. Nasi malarze często malowali lwowiaka, rozmaicie — ale nigdy: z węzłem w kieszeni. To nie Lwów!

S. P.

DAJ GROSZ
NA
POLSKI KOMITET POMOCY
LWÓW — SOBIESKIEGO 13

Kreacje tego wielkiego aktora i jego przeogromna praca powinny być drogowskazem dla młodego pokolenia aktorskiego, że życie nie zaczyna się od dzisiaj, ale miało swoją wspólną, triumfalną przeszłość, na której warto się wzorować.

Dziecinne i młodzieńcze lata spędził w rodzinnej Warszawie. Szkołą przygotowawczą do sławy były mu scenki prowincjonalne, głód, chłód i tułaczka, zanim scena krakowska w osobie dyrektora St. Kozmiana nie powołała go do siebie.

I tu zaczyna się kariera artystyczna Kamińskiego, która za następnej dyrekcji T. Pawlikowskiego, stawia go już na wyżynach.

Pierwszą rolą w tym czasie, w którym pokazał pazur swego genialnego talentu, była epizodyczna rola barona we „Flipocie“. Następnie gra w „Bogatym wujaszku“ rolę tytułową. Sztuka ta, która we Wiedniu padła, jak o tym opowiadali chwilowo wówczas bawiący w Krakowie korespondenci wiedeńscy, nie szczeniąc słów zachwyty dla precyzyjnej gry Kamińskiego, dzięki jego wspaniałej kreacji aktorskiej utrzymała się nie tylko na scenie krakowskiej, ale przez długi szereg lat była grywana na innych scenach polskich, gdzie zagościł na występy Kamiński.

Rozpiętość repertuaru tego artysty, była ogromna. Nie było roli, której by nie mógł grać, ale były role, których nie chciał grać, bo go po prostu nie interesowały! Wybrany po szalwał natomiast długie miesiące szalonej uciążliwej pracy, (nie odznaczał się dobrą pamięcią), studiował głęboko, wnikliwie, do najdrobniejszych szczegółów. Nic z przypadku, nic z dorywczości.

Stąd przewspaniałe kreacje Mefista w „Faustie“, Stańczyka w „Weselu“, Wypiańskiego, Jusofa w „Łapownikach“, Króla w „Mazepie“ Słowackiego, Kalibana w „Burzy“ Szekspira, Markiza de Prioli, Kornelowa w „Tamym“ Zapolskiej, regenta w „Zemście“ Fredry, barona w „Na dnie“ Gorkiego, prześwietnego

Stanisława Poniatowskiego — raczej epizod niż rolę — zdumiał całą Warszawę precyzją i trafnością sylwetki, charakterystyki, gestu. Opowiadano, że długie dni strawił na skrzytym poszukiwaniu autentycznej łaski z wieku rokoka i złotej emaliowanej tabakiery. Uważał, że takie nawet drobiazgi muszą być z epoki, a nie — z rekwizytorni rodem.

Mistrzem był nie tylko w słowie i geście, ale i w charakteryzacji. Znany z filmów aktor amerykański Lon Chaney, mógłby się na nim wzorować! Grając Kalibana w „Burzy“, zaopatrywał się Kamiński w podwójną szcękę, co mu zapewne nie przyszło łatwo, gdyż posiadał własne, świetne uźębienie.

Pedant w charakteryzacji i ubraniu, toczył homeryckie boje z krawcami o każdy szczegół, o każdą niemal faldkę. Potrafił dwa — trzy razy zmienić kostium czy ubranie. Jeżeli chodziło o elegancję współczesną, tworzył modę — a jego sławny, pod względem ilości i rozmaitości zbiór obuwia przeszedł do legendy.

Do garderoby przychodził K. Kamiński na kilka godzin przed przedstawieniem. Do każdej roli odpowiednią dorabiał maskę twarzy — chód, gesty i mimikę. Jednym słowem, stwarzał całego człowieka — przy nakładzie drobiazgowej i żmudnej pracy.

W garderobie nie znosił obecności drugich osób. I tak przychodził mi na myśl zabawna przygoda, nie pozbawiona pewnych cech złośliwości. W roku 1901 w Krynicy bawił sezonowo popularny teatr objazdowy pod dyr. Pilarskiego. Zespół okazał się za ubogi dla wymagań tej imprezy, gdyż doangażowano na sezon aktorów mających ferie, z teatrów lwowskiego i krakowskiego (i miłośników sceny); między nimi byli: Wiślański, Okoński, Rasiński, Dobrzański, Strycharski.

Zaproszono na gościnne występy Kamińskiego. Nie odmówił. Przyjechał w aureoli wielkiej sławy! Ponieważ nie znosił wspólnej garderoby

SAMBOR I KARPATY. — Nad brzegiem szerokiego, zwirem zasianego koryta Dniestru, tuż przy wałach starego zamku i opodal mogiły starej, na której rozkrusza się kapliczka słup murowany, nowa powstała mogiła, zapisująca nowy szereg z dziejów tej ziemi i miasta. Złożono tam szczątki stukilkudziesięciu bolszewickich ofiar umęczonych i pomordowanych już na odejściu swych katów.

Gdy stąd patrzeć na wyniesiony na horyzoncie zarys masywu miasta, porządkują się w oczach jego najwybitniejsze architektoniczne obiekty, które dostatecznie informują o jego charakterze i przeszłości. Więc z lewa ku prawej: kopuła cerkiew, sześćroka jasna presbiterialna fasada bernardyńskiego kościoła, kształtna renesansowa wieża ratuszowa i wieża fary, w ciężkim swym zarysie manifestująca dobę jeszcze gotyckich form i w ogólnym obrazie równie dominujący już nowszy szczegół: piramidalne zwieńczenie dachu na gmachu staroświeckim.

Tej sylwecie po przeciwnej stronie horyzontu odpowiada porządek łagodnie wyniosłych wierzchów karpaccich, wstępujących z równości dniostrawej doliny stopniami coraz wyżej aż po linię znaczącą widnokrąg i tam, gdzie ona najwyższą sięga, tam często nosi ona nazwę „Dzialu“. Znaczące to miano. Dzieliły się na tym miejscu prawem przyrody nakazane warunki życia. Karpaty i Dniestr, to podstawy dziejów tej ziemi; z nich wyrósł i Sambor, co w nazwie swej wskazuje, że wśród boru powstał, po którym i śladu dziś nie ma, a tylko przy czukiewskim kościele świadectwo żywe, że to naddniestrze dąbrowy porastać mogły — skoro tam pięćsetletnie karpacie jeszcze dęby przetrwały.

A dziś ta wszystka ziemia w uprawie, dziś w zalewie zagonów i łanów bujnych zbóż wróca dostatek chleba. I aż po drogę obsadzoną wierzbnymi czy owocowym drzewem idą te kłose wstęgi, po rowy po brzegach bujnie porośnięte rośliną wszelaką, co tu wszędy się pleniła, kiedy jeszcze człowiek nie brał ziemi pod uprawę wybranego ziela. Teraz i z tego pożytek; ma go w paszy krowina, spojrzysz na nie ciekawe oko przechodnia, rzadziej już zajrzy zielarz uczony. Tam dalej rozległe łąki i pańniki, po których chodzą krowy łaciate.

Pośród tego wszystkiego śpiesznym biegiem toczą się bure wody Dniestru w szerokim łożysku wydartym przez rozlewy, a od wieków zasypywanym przez żwirny wyglądzone w długiej drodze niesionych okuchów karpacciego piaskowca. Schyla się i po to człowiek, zbiera, ładuje tym długie ciągi wozów kolejowych i rozsyła, by budować z tego drogi. Gdy rzeka sama drogą być nie umie, daje z siebie trwałą twardziźnię na tworzenie szlaków, po których dalej potoczy się życie samborskiej ziemi, budując dalej jej dzieje.

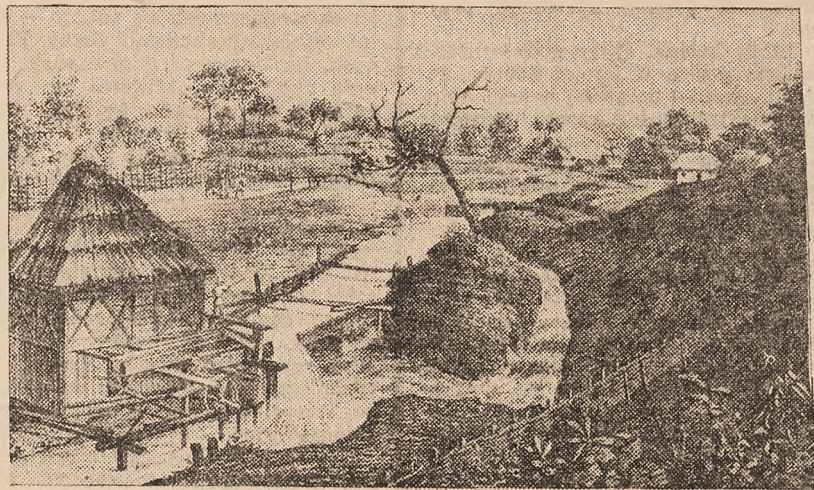
CHOC NASTAPIŁ WAKACYJ CZAS. — Odpoczywa szkoła — nauczycielstwo i dziatwa szkolna. Po całorocznej pracy, po trudach nauki nastąpił czas wakacji. W błogim spokoju — a może i w tęsknocie — upływają pierwsze dni. 236 uczniów szkoły polskiej II. stopnia w Bóbrce rozpoczęło swoje wakacje po ciężkiej pracy. Po ciężkiej — tak. Ciężką była praca — jak wszędzie zresztą. Lecz umiał ją pokierować kierownik szkoły. Naukę — z braku podręczników — oparto tu na czasopiśmie „Siew“. Gazetka ta, w dużej ilości abonowana przez uczniów i na ich koszt, dostarczała ciekawego i ciągle nowego materiału do nauczania — do czytania i opowiadania, do nauki gramatyki, do geografii i przyrody. Wykorzystywano też piękne wierszyki i ilustracje. W ślad za szkołą w Bóbrce poszły i inne szkoły w najbliższej okolicy.

Dziatwa przyzwyczaiła się do „Siewu“ i polubiła go tak, że i teraz — choć nastąpił czas odpoczynku — czyta go chętnie. W ten sposób uczniowie, wyzyskując wakacyjny czas na wzmocnienie swego udziału w gospodarstwie domowym i rolnym, jednocześnie kontynuują swoją naukę.

ŹRÓDŁA BUGU. — „Piękna to rzeka Bug. A osobliwie nasza to rzeka, u nas powstaje, u nas płynie i u nas ginie, przebiegłszy część najurodzajniejszą ziemi naszej. A wszystkie te

pola obszerne, lasy nieprzebyte dawniej, dziś coraz więcej przeźroczyście, wioski i miasteczka nad nim położone, ile nam podają pamiątek historycznych, miłych, bo naszych.

Jadąc ze Złoczowa na Kottów, o małe pół mili od tej ostatniej wsi le-

Źródło Bugu w Werchobuziu

Z litografii Stęczyńskiego z r. 1847

ży wioska Werchobuz. Już za Kottowem widać strumień krętym biegiem po łące płynący. Idąc z nim w środek wsi, przechodzi się na miejsce obszerne zewsząd płotem ogrodzone. To źródło Bugu, a nad nim na pagórkach krzyż. Z skalistej posady wybiega raptem na wierzch takimimi bałwanami, jakby je siła jakaś z wnętrza wypychała. Toteż, jak się zdaje, to Bugu burzliwe wybijanie się na wierzch nadało nazwę tej wiosce: burzy się na wierzchu — „na wierzch buryt się“, a stąd: „Werchoburz“.

Tak o źródłisku Bugu pisał przed stu laty Maciej Bogusz Stęczyński, wędrownik, rysownik i autor zastrzeżonej książki pt. „Okolice Galicji“.

CHOROSTKÓW — OSADA PASTERSKA. — W odległości 2 km. od małej stacji Chorostków, leżącej na linii kolejowej Tarnopol—Czortków, rozsiadło się małe miasteczko tej samej nazwy. Położone w niewielkiej dolinie, opasało się wieńcem typowych lepiank podolskich.

Nazwa Chorostków pochodzi od starej osady pasterskiej tzw. „chruscianej“ skolonizowanej w r. 1573. W r. 1781 osada ta została doszczętnie spalona, a po odbudowaniu jej przeszła w posiadłość hr. Potockich z Buczacza. Z końcem XVIII w. jest ona własnością hr. Lewickich. Ostatni z Lewickich — Kajetan, wydał w roku 1855 córkę Zofię za Wilhelma hr. na Bieczu Siemieńskiego, ufundował ordynację hr. Siemieńskich-Lewickich, Stary pałac, klaszysk nadwiślański, zbudowany z końcem XVIII wieku przez hr. Siemieńskich-Lewickich — zniszczony podczas inwazji bolszewickiej — stoi obecnie w zupełnym zaniedbaniu. Po słynnych stadninach hr. Siemieńskich-Lewickich pozostał jeno: wspaniałe stajnie koni wycięgowych oraz wielka kryta ujeżdżalnia.

Ciekawym zabytkiem Chorostkowa jest stary ratusz o dwu wieżach z charakterystycznymi podcieniami — zbudowany z końcem XVIII w. Osobliwa ta budowla w kształcie dużego czworoboku wznosi się w samym centrum miasta. Obecnie ratusz jest zupełnie zniszczony.

Ludność miejscowa — w połowie polska — zajmuje się przeważnie rolnictwem; tłumne tygodniowe jarmarki chorostkowskie stwarzają dla tamtejszych rolników dogodny rynek zbytu, ściągając po dziś dzień rzeszę okolicznych właścicieli.

ROZWÓJ RZEMIOSŁA W STANISŁAWOWSKIM. — Okręgowa grupa rzemiosła w Stanisławowie, dążąc do podniesienia i reorganizacji tutejszego rzemiosła, które wskutek wypadków wojennych i jej następstw znalazło się w trudnych warunkach, podjęła prace około wyszkolenia i przygotowania nowych zastępów rzemieślników przygotowanych do swego zawodu, tym bardziej, że zapotrzebowanie rzemieślników wykwalifikowanych, zarówno samodzielnie pracujących jak i w państwowych zakładach, jest bardzo duże.

Ostatnio okręgowa grupa rzemiosła przeprowadziła egzamina czeladnicze. do których zgłosiło się 112 rze-

mieślników, składało egzamin 96 osób, złożyło go 95 osób, z tego z wynikiem bardzo dobrym 14, dobrym 50. Egzamin złożyło 16 Polaków, 80 Ukraińców, z tego w grupie krawiectwa męskiego 33 osoby, szewców 15, fryzjerów 13, którzy mieli za sobą

3-letnią naukę oraz dłuższą praktykę w swym zawodzie. Około 60 proc. tychże posiadało już karty rzemieślnicze.

Przy egzaminie trwającym 3 dni, kandydaci w ciągu 2 dni wykonywali swe prace egzaminacyjne praktycznie, w trzecim dniu odbył się egzamin teoretyczny, pisemny i ustny. Przedmiotem egzaminu teoretycznego było zadanie rachunkowe, rysunek fachowy, język polski wzięty ukraiński, wiadomości zawodowe, geografia, postanowienia prawa przemysłowego. Szczególnie udanie wykonane prace złożono jako modele w Okręgowej grupie rzemiosła. Zaopatrzone również rzemieślników w surowce, materiał oraz narzędzia pracy, kowale otrzymali przydział węgla i koksu. Dużą pomoc uzyskali również krawcy otrzymując nowe maszyny krawieckie w ustalonej cenie 130 zł.

Rzemieślnicy nie posiadający egzaminów mistrzowskich zostali wezwani do wniesienia podań o dopuszczenie ich do egzaminu. Ogółem rzemiosła tutejsze zorganizowane jest w 7 cechach, z których najliczniejszy jest cech ślusarzy i mechaników.

Konserwowanie owoców przez sterylizację

„Trudno jest obecnie gospodyniom zaopatrzyć swoje spiżarnie w soki i konfitury robione na cukrze — zwrócić więc należy uwagę na ważną rolę sterylizacji w konserwowaniu owoców bez cukru.

Sterylizacja ma na celu zniszczenie szkodliwych bakterii i przechowanie owoców w stanie świeżym i zdającym do użytku przez długi okres czasu, niejednokrotnie bowiem przez kilka lat. Sterylizacja polega na tym, by owoce lub sok z nich wyciśnięty — zamknięty w naczyniu i zabezpieczony od przystępu zewnętrznego powietrza — ogrzać do odpowiedniej temperatury.

Naczynia do sterylizacji mogą być różne — począwszy od zwykłych butelek i słoików szklanych aż do konserwatorów Wecka. Naczynia użyte do sterylizacji winny być mocne, a przed gotowaniem ściśle zamknięte. Butelki należy korkować nowymi, wyparzonymi korkami — a po zakorkowaniu — należy korki związać sznurkiem lub cienkim drucikiem. Słoje pokrywa się pecherzem, który przedtem należy zamoczyć w zimnej wodzie, aby się dał rozciągnąć. W braku pecherza można użyć białego płótna, na to dać papier pergaminowy i owinąć mocnym sznurkiem, aby powietrze nie miało dostępu. Tak przygotowane naczynia, napełnione owocami przeznaczonymi do sterylizacji, wstawia się w kocioł z wodą, a na spód i między naczynia kładzie się słomę lub siano. Woda powinna dochodzić aż po szyję butelek, a słoje, zwłaszcza obciążone pecherzem, mogą być nawet przykryte wodą.

Wszystkie tego rodzaju owoce, jak czereśnie, wiśnie, agrest dojrzwały i zielony, maliny, poziomki, czarne ja-

Podanie ludowe o założeniu Drohobycza

Stare miasta i w ogóle osiedla ludzkie posiadają zazwyczaj swoje tradycje, przekazujące potomnym początki lub pierwsze okresy ich rozwoju. Piękne są podania o założeniu Aten, Rzymu, czy Krakowa i wszyscy je znają, bo były rozpoznawane i znajomość ich należała do obowiązku obywatelskiego. Mniejznane są podania miast prowincjonalnych, choć nieraz bardzo są ciekawe i zajmujące, jak np. Wieliczki lub Zakopanego. Do takich należy też podanie o założeniu Drohobycza.

Przed tysiącem, a może i więcej lat na czele watahy tatarskiej z dalekiego Wschodu doszedł Szeludywy Buniak aż do miasta Bycza, zbudowanego nad rzeką Tyśmienicą nieopodal dzisiejszych Tustanowic. Mieszkańcy Bycza, znający się dobrze na rzemiośle wojennym, posiadali dostatek broni i doskonale ufortyfikowaną osadę, a wskutek tego pewni byli, że nie dozwolą wrogowi, o którego dzikości dosyć się nasłuchali, by zajął ich gród, a ich samych zamienił w niewolników. Przygotowali się przeto do obrony i postanowili raczej mężnie zginąć, niż bić pokłony przed potworem i prosić go o litość, łaskę i zdrowie, co by im i tak na nic się nie zdało. Umocnili przeto częstokoły, podsypali miejscami wały, pogłębili wokoło forteczne rowy i napełnili wodą, a wieże drewniane zaopatrzyli w kamienne pociski i belki do rzucania na wdzierającego się wroga.

Niedługo czekali byczanie na wroga. Właśnie przed samymi zbiorami wiosennych zasiewów zaroili się okoliczne wzgórza od dzikich najeźdźców, a wrzask ich zagłuszał wydawanie rozkazów i nawoływania obleżonych.

Chytry Buniak przed rozpoczęciem szturmów zawiązał byczan do poddania się, lecz usłyszawszy tylko ich drwiące okrzyki i obraźliwe słowa, przystąpił do zdobywania osady. Użył przeto ogromnych wysiłków, by zdobyć okopy i wieże obronne podpalić, lecz oddziałom tatarskim, zdolnym tylko do walki na koniach, praca ta nie szła gładko, a choć wyrzucali tysiące strzał z tlejącymi hubkami i płonącymi kłakami naszczynionymi smołą, domów nie zapalili, mimo że pokryte były słomą, gdyż obleżeni skrzętnie dachów pilnowali i natychmiast gasili zarzewie, zanim ono zdolało objąć tak palny materiał.

Dziki Tatar pienieł się ze złości, że natrafił na tak silny opór, przeklinał i katował dowódców za niedołęstwo przy natarciach, aż i sam osłabł, a czując swą niemoc, leżał jak bez duszy na barlogu ze skór baranich.

Dopiero na drugi dzień, ze świtem, ożywił się, nabrał otuchy, a zadowolony z siebie wysłał pod bramę fortecy kilku zaufanych towarzyszy z zieloną gałęzią i z oznajmieniem, że spod Bycza ustąpi, a nawet nie będzie żądał już żadnego okupu, byle tylko każdy mieszczanin ofiarował mu w darze po jednym gołębiu, od których się roilo na dachach obleżonej fortecy. „Wy przecież — mówili posłowie do byczan — straty żadnej nie poniesiecie, a wódz nasz odstąpi od obleżenia bez ujmy dla swej sławy“.

Dumni ze swej przewagi nad wrogiem, nie podejrzewali strapieni obywatele podstępny i w swej naiwności bez głębszego namysłu zgodzili się na dość dziwne żądania tatarskie i bez najmniejszego sprzeciwu, a nawet z wielką życzliwością każdy z mieszczan przyniósł wysłannikom swego wroga po gołębia, a ci złożyli je u stóp swego władcy.

Tegoż jeszcze dnia, pod wieczór, Tatarzy spod Bycza znikli jak mgławica, a znużeni byczanie postanowili sobie wreszcie odпочać, jakkolwiek mieli się na ostrożności i poza bramy miejskie nie odważyli się wychodzić. Błogi spokój zapanował nad całą okolicą.

Tymczasem po niezakłóconej nocy, o świcie, gdy obywatele Bycza zażywali jeszcze snu spokojnego, nagle całe miasto stanęło w płomieniach. Oto chytry Tatarzyn, odsunawszy się zaledwie o dwie mile od grodu, kazał o brzasku dnia przywiązać każdemu gołębiowi do ogona zatloną hubkę i tak puścić wolnego w niedaleką drogę. Przerazone gołębie w dwa pacierze powróciły do swych sadyb i ukryły się pod strzechą, a nim słońce nieszczęsny gród oświeciło swymi promieniami, wszystkie domy rozgorzały jak jeden wielki stos ofiarny. O ratunku mowy nie było, gdyż mieszczanie stracili głowę, a choć rzucili się do gaszenia pożaru, to jednak wieże i wały miejskie pozostawili bez obrony, a wróg tymczasem uderzył ze wszystkich stron na fortalicję, wdarł się z łatwością za okopy, rozwalili palisady i począł mordować każdego, kto tylko pod rękę się nawinał.

Około południa grobowa cisza zaległa nad dymiącymi zgłiszczami wczoraj jeszcze huczącego grodu, a tylko gdzieś tam pod lasem można było słyszeć jęki bitych i torturowanych niewiast i dzieci pędzonych w srogą niewolę.

Szeludywy Buniak daleko nie odszedł, zastrzymał się bowiem w niebardzo odległym, wygodnym jarze nad słonym potokiem, tam też syt sławy i chwały, uznany za arcywładcę, osadził swych niewolników, którym pozwolił się pobudować. Tak powstał drugi Bycz czyli Drohobycz.

Sam zaś chan tatarski osiadł w pobliskim zamku uryckim, który odbudował, opatrzył basztami i strzelnicami i dobrze zaprowiantował. Z zamku tego wyprawiał swych wojsów w okoliczne strony, a skarby zdobyte chował w podziemiach swej fortecy, w której żył dostatnio wśród biesiad, tańców i zabawy.

Drohobyczanie tymczasem, pobudawszy sobie wygodne domy, trudnili się warzeniem soli z ropy solnej, wydobywającej się obficie z głębi ziemi, oraz zajmowali się tkactwem, a wyrabiając przepyszne materie, sprzedawali je w dalekie strony.

Podanie o Szeludywym Buniaku znane jest na całym Podkarpaciu, od Kołomyi i Stanisławowa po Turkę i Sambor, a treść tylko uległa rozmaitym zmianom, bo jedni uważają Buniaka za możnego chana, czarownika, inni zaś za czarownika, który z diabłem zawarł ugodę, by ludziom szkodzić, a samemu bogactwa zabrać.

(Źródła: Opowiadanie wieśniaków spod Tustanowic w 1924 r.)

Mściwój Mściwójewski

DZIŚ ZACIEMNIAMY:

Początek 22.15

Koniec 4.00

ALARM LOTNICZY
10-sekundowe sygnały
ODWOŁANIE
długi sygnał 1-minutowy

Święto M. Boskiej Szkaplerznej

W czasie oktawy święta M. B. Szkaplerznej w niedzielę 18 bm. w kościele OO. Karmelitów lwowskich utwory kościelne wykonają: o godz. 10-tej zespół męski; o godz. 11-tej instrumentalno-wokalny zespół pp. Trusiów; o godz. 11,30 (w czasie uroczystej Sumy) zespół wielogłosowy „Akord” (kier. muz. prof. W. Jurkiewicz).

Dyżury aptek

Noce dyżury w dniach od 19. VII. br. (poniedziałek) do 26. VII. br. (poniedziałek) pełnią następujące apteki: Apteka Parkowa (ul. św. Zofii 26); Apteka Nowomiejska (ul. L. Sapiehy 57); Apteka „Pod Zgodą” (ul. Zamarstynowska 54); Apteka Ratuszowa (ul. Grodziekich 2); Apteka „Pod Hygeą” (ul. Grodecka 34); Apteka „Pod Aniołem Stróżem” (ul. Pilsudskiego 14).

Nasze typy

Na dzisiejszy siódmy dzień wyścigów konnych w Lublinie typujemy zwycięstwo następujących koni: Gon I. — 1) Old. Gon. II. — 1) Treffort; 2) Zygzak. Gon. III. — 1) Fabuła. Gon. IV. — 1) Saldo; 2) Indygenat. Gon. V. — 1) Missisipi; 2) Uzbek. Gon. VI. — 1) Narzes; 2) Łopuszanin. Gon. VII. — 1) Szp. ka; 2) Alveola; 3) Skrzydłów. Gon. VIII. — 1) Sonata; 2) Armada; 3) Narkoza.

ZE SREBRNEGO EKRANU

Roxy: „Wielka atrakcja”

Mało który film dostarcza widzom tyle emocji co film cyrkowy. W filmie takim fabuła jest tylko naciągającą poszczególnie doskonałe zdjęcia z najrozmaitszych atrakcji cyrkowych. Tym razem jest ona nieskomplikowana: córka właścicielki cyrku Helga Wallner (LennyMarenbach), osierocona wskutek tragicznego wypadku matki, przerywa studia wracając do cyrku ojca. Tam spotyka się z swym towarzyszem zabaw dziecięcych, sławnym pogromcą tygrysów P. Stolle (Rudolf Prack) mężczyzną szalenie przystojnym o fascynujących oczach. Zakochuje się w nim do tego stopnia, że wbrew woli ojca, chce występować w jego „klatce śmierci”. Ojciec zrywa wobec tego kontrakt Stolla a na ostatnim przedstawieniu tygrysa „Gita”, czując żdenerowanie pogromcy, rzuca się na niego. Zamiast zmiany miejsca występów Stoll udaje się do szpitala gdzie przebywa 8 miesięcy na kuracji, w czasie której jego menażer Otto (Paul Kemp) sprzedaje samowolnie tygrysy.

Po wyzdrowieniu Stoll wyjeżdża wraz z Helgą, która zrywa z ojcem zabierając konie, matki. Widząc jednak, że nie potrafi objąć ich tresury, sprzedaje je potajemnie kupując za to lwy swemu ukochanemu i opuszcza go. Pod pseudonimem Basto Stoll zdobywa olbrzymią sławę w Ameryce wprowadzając jako atrakcję trapez z kobietą do klatki z lwami. Gdy wraca do Europy, rozstaje się z swą partnerką, a wprowadza numer jeszcze bardziej atrakcyjny. W czasie gościnnego występu w cyrku Wallnera, Helga w przebraniu bierze czynny udział w tym wielkim numerze zamiast Otta, demaskując się na końcu ku zdumieniu Piotra, ojca i widzów. Teraz już nic nie przeszkadza ich szczęściu.

Wielką atrakcją filmu są właśnie fragmenty cyrkowe, z których właściwie cały film się składa. Emocjonujące sceny ukazują nam zakulisowe, ciężkie i mozolne chwile tresury i poskramiania krnąbrnych tygrysów. Ogółem film wywiera duże wrażenie.
Zetes

Jakie są dopuszczalne wyroby ze złota?

Na każdym przedmiocie ze złota lub srebra, który znajduje się w naszym posiadaniu, możemy zauważyć małe nacięcia względnie wgłębienie. Jeśli miejsca te będziemy obserwowali przez szkło powiększające, to zauważymy tam w reliefie głowę rycerza na przedmiocie ze złota, a na przedmiotach ze srebra głowę kobiety, zaś obok nich numer próby stwierdzający wartość szlachetnego kruszcza w danym przedmiocie. Są to t. zw. cechy krajowe.

Znaczeń tych dokonuje Urząd Probierczy we Lwowie, mieszczący się na ulicy Grotgera 4, I. p. Urząd ten posiada jeszcze inne zadanie, przeprowadza on mianowicie wszelkiego rodzaju analizy metalu szlachetnych, oraz kontrolę nad przemysłem i handlem złotniczym. Urząd Gospodarki Szlachetnymi Krusciami ogranicza obecnie częściowo ich wyrób i handel w myśl zarządzenia Nr. II. z dnia 21. I. 1942. Dziennika Rozporządzeń dla Gen. Gub. Nr. 12, Rok 1942, którego brzmienie jest następujące: „§ 3. Wyroby ze złota wolno sprzedawać tylko do maksymalnej zawartości kruszcza szlachetnego 585/1000 i o ogólnej wadze metalu najwyżej do 50 gramów na sztukę. § 5. Złote obrączki ślubne wolno wyrabiać do maksymalnej zawartości kruszcza szlachetnego 333/1000 i o maksymalnej wadze do 4 gramów. § 6. Na zęby sztuczne lub na inne cele denty-

styczne wolno sprzedawać lub oddawać złoto tylko do maksymalnej zawartości kruszcza szlachetnego 833/1000.”

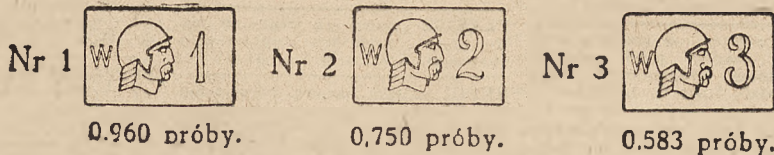
Ażeby nie było bezświadomych przewinień na tym tle, Urząd Probierczy daje możliwość korzystania wszystkim z fachowych porad w tym kierunku, każdy może też tutaj za bardzo niską opłatą stwierdzić wartość szlachetnego kruszcza w pier-

ścionkach, obrączkach, zegarkach i t. p., a na żądanie po próbie chemicznej może nastąpić odczowanie danego przedmiotu.

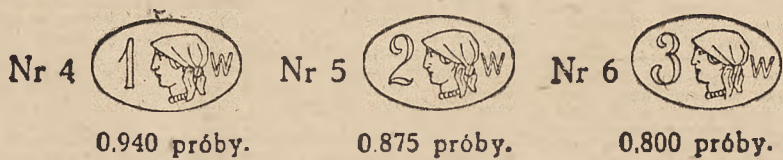
Reprodukowane poniżej obowiązujące „Cechy Krajowe” wyjęte są z wzorów rysunkowych państwowych cech probierczych w myśl rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21-go lipca 1931 r.

CECHA KRAJOWA

Dla złota:

Dla srebra:

Lwowskie Zoo za oknem wystawowym
Ryk lwa nie płoszy papużek

W dwu oknach się mieści, nawet nie bardzo wystawowych — ot zwyczajnie parterowe okna mieszkaniowe — w takim tylko otwarciu nasze lwowskie Zoo, nasz zwierzyniec; ogród zoologiczny i akwarium, Hagenbeck i Monaco. I to zupełnie na potrzeby tych, co tam co dzień przystają, wystarcza.

Wielką trójliterą piszemy ZOO, bo takim za szybą umieszczonym napisem w pamięci gościom podokienym się zapisuje. Są między nimi i tacy, którzy kojarzą tę nazwę ze wspomnieniem greczyzny w dawnej trzeciej gimnazjalnej — może właśnie w pobliskim trzecim gimnazjum; „to dzonn” zwierzę znaczyło, istotę żyjącą. Takie właśnie są tu na pokaz. Pokaz bardzo spokojny — bez ryku lwa kudłatego, bez żebranych trąby słoniowej wyciągającej się po bułkę, bez pisku małp: w zielonawym oceanie akwarium cisza niemych ryb; z papuziej klatki rzadkie skrzeki swady nie przedostają się w gwarliwą przestrzeń ulicy. Od rana do wieczora grupy widzów przy obu oknach. Różni są — t. zw. panowie i robociarze, starzy i mali oberwańcy.

Do wnętrza ci się nie kwapią. Tam wchodzi elita, kupujący, którzy przy okazji mogą się więcej napażyć zwierzęcego świata. Ci mają przywilej pogłaskać różową dumną kakadu, która śmielszych na wezwanie „pocałuj pańcia”, podrapie po brodzie nożycowatym dziobem. Długo te czułości trwać nie mogą, bo pod nogami tłamsi się sfera szczeniaków, między którymi „podhalanin” wygląda jak tłumoczek białej waty — a nad głową przelatują turkotliwe japońskie mewki. Gwary i pogwidzy papuzie mieszają się z zielonawym światłem przesączonym z okiem poprzez dżunglę roślin w akwariach —

Zielska mają również swą wartość

Ogrodnicy, właściciele ogrodów, czy ogródków działkowych nie są dostatecznie poinformowani o tym, że sporo zielsk rosnących na grządkach posiada dużą wartość. Nie wiedząc o tym, ogrodnik wyrzywa je i składa na stosy kompostowe. A szkoda tego, gdyż z niektórych roślin uważanych za szkodliwy chwast można wyciągnąć duże korzyści.

Weźmy pod uwagę najwykleszą pokrzywę, rosnącą na podwórzu, w ogródku, przy drodze. Zdawałoby się, że roślina ta jest zupełnie bezużyteczna, może i szkodliwa. Tymczasem pokrywa jest skutecznym zie-

to także egzotyki jak i mieszkańcy tych basenów — wśród nich najciekawsze mieszkanki Amazonki ryby księżycowe i wąsate labiryntowe ryby i jeszcze jakieś cudaczne żyworodne rybki. W rozmnażarkach roi się od setek jasnych przecinków — to już rybi drobiazg. Rodzą się tu i papuzięta; w specjalnych budkach przypiętych do klatek, zielonożółta mama wysiaduje młode. Wszystko to stać wędruje na pociechę komuś, kto w mieście nie może przecież mieć w mieszkaniu kurnika, ni obory — więc sobie złotą rybkę czy karnarkę sprawi. Amatorstwo musi mieć bardzo szerokie granice, skoro lwowskie ZOO ma w zapasie nawet sa-

lamandry i pokraczne meksykańskie aksolotle, poruszające się w wodzie bezpiętmowymi „rękami i nogami”.

Główny kontyngent amatorów, to jednak zawsze ulica. Dzieciom szkolę to zastępuje: mają tu botanikę i zoologię w żywym pokazie, nie w zielnikach, nie w wypchaniu, nie w spirytusie; patrzą i uczą się, uważni, chełwi. Mają w tym jednocześnie i ćwiczenie z zakresu estetyki formy i ruchu, a także i skali barw — w papuzich piórkach i w rybiej łusce, tyle ich co w tęczy.

A starsi w chwilowym przystanku pod witryną tego egzotycznego zwierzyńca, przeżywają dobre chwile uludy i zapomnienia.

Powiększenie taboru żeglugi rzecznej

Podczas działań wojennych zatopiono w pobliżu Warszawy 5 statków należących do żeglugi rzecznej „Vistula”. Statki te, z uwagi na niską liczbę taboru, postanowiono wydobyc i przystapiono do wstępnych prac już w początkach 1940 r. W tymże

roku udało się wydobyc już trzy statki, a mianowicie zatopione w pobliżu Tarchomina koło Bielan statki „Fredę” i „Atlantyk” i jeden statek w porcie rzeczonym na Pradze; statek ten nosił miano „Kazimierz Wielki”. W roku 1941 w tymże porcie na Pradze wydobyto jeszcze pozostałe dwa statki, a mianowicie „Belgie” i „Krakusa”.

Ponieważ warsztaty montażowo-remontowe „Vistuli” zostały spalone całkowicie podczas działań wojennych, przystapiono również do budowy prowizorycznych warsztatów mających służyć do remontów bieżących i do odbudowy. Warsztaty takie powstały na Łasze Wiślanej, zwanej także portem czerniakowskim. Mimo znacznych trudności materiałowych i technicznych do chwili obecnej zdołano wyremontować cztery z pięciu zatopionych statków. „Atlantyk” z braku materiału nie został jeszcze odbudowany.

Odbudowane statki otrzymały nowe nazwy, a mianowicie: „Bella”, „Dniestr”, „Raba” i „Albatros”. Dopuszczono je już do ruchu tak, że wodne linie komunikacyjne obsługiwane są obecnie przez 15 statków.

Opatentowania wynalazków

Stosownie do rozporządzenia o przemysłowej ochronie prawnej powołano w Warszawie do życia Urząd Patentowy, który podjął swą działalność w ramach rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych. W sprawach opatentowania wynalazków należy się więc zwracać do wyższego urzędu, który mieści się w Warszawie przy ul. Strasse der Polizei 23.

Księżyc
Świetlistym rzutem w niebo prysł, (— mrok oślepiony — klęknął), — rozgrzany pędem, srebrny dysk, potężną pchniętą ręką.
Przeleciał pasma chmurnych smug, bieg w parabolę zagiął — i pyłem międzygwiazdnych dróg oświetlił ziemi stadion.
Na myśli jasnym blaskiem padł, oczu rozwartych dotknął — i załśnił, jak — na inny świat — wybite w niebo okno.
Bronisław Król.

Na lwowskim bruku

Typy i typki lwowskiego tramwaju

Niewątpliwie marzeniem niejednego lwowiaka byłby tramwaj w postaci ogromnej harmonii. Jak pięknie wyglądałby taki potwór o plisowanych bokach, który w miarę wchłaniania ofiar rozciągałby się w nieskończoność. Rzeczywistość jest jednak inna: czerwoną, lśniąca, o ścianach niewzruszonych, mimo że robi czasem wrażenie, że lada chwila pękną z nadmiaru ładunku. Problem pojemności zdołano nawet poniekąd rozwiązać, wypuszczając wozy bezsiedzeniowe — dzięki czemu łatwiej ludzimi sprasować się a la figa.

Prócz własnych bezsilnikowych „Perpedesów” tramwaj stał się w obecnych czasach jedynym szybszym środkiem lokomocji. Z racji tej wszyscy chcą nim jeździć, i to właśnie tym, który w tej chwili nadchodzi — a nigdy następnym, w którym z pewnością jest więcej miejsca. Tempo! Tempo... i pchają się wariaty — łamią sobie gnaty...

Pasażerowie to galerie kapitalnych typów. Z racji różnych specjalności mamy tam: grandziarzy i grandezzy, korki, wisiorki i skoczki. Pierwsza kategoria to ludzie dziwnie zamysleni wpatrzni gdzie oko poniesie, zda się otepiali (na wszystko). Konduktora starają się nie widzieć, omijają jego pytający wzrok, reaguja dopiero na lekkie szturknięcie w bok. Ach! i wtedy dopiero budzą się — wracają z swoich „zaświatów”, przypominają sobie nagle, że są przecież w tramwaju i trzeba — psia-kość — jednak tym razem — zapłacić.

Korki to przeważnie, pasażerowie rodzaju męskiego. Taki jest przeważnie kwadratowo-barczysty, oporny i twardy jak skała. Chociaż jedzie daleko, staje w przejściu, niby ogromna tama, o którą rozbijają się daremnie, chcący wysiąść pasażerowie. Jest zawsze ciężko domyślny, niezłomny w uporze, krótko: plaga wysiadających.

Bardziej romantyczny typ to: wisiorek. Jedną rączką trzyma poręcz, drugą buja w powietrzu. Czubek nóżki na stopniu — druga dynda na wolności. Ikarowe ambicje — rozkosz pędu — igranie z niebezpieczeństwem — rozwiana czupryna, nierządko.. upadek na skałę bruku. Po prostu Ikar.

I wreszcie lekkoatletyka utylitarna: skoczek. Taki nigdy nie wsiada, nawet kiedy można, podobny wyczyn byłby zbyt prosty. Tramwaj musi być dla niego w ruchu. Wtedy serja drobnych kroczków po linii pędu i „hop” efebim ruchem. Wsiadać też nie. Tramwaj ma swoje stacje — ale on „skoczek” swoje gdzie indziej. Więc zeskakuje, lub wypluty z impetem, wpada w czyjeś objęcia — lub popostru na latarnię. Mimo to jest nieuleczalny — skakać będzie do śmierci, z którą jest „za pan brat”.

Ozdobą naszych tramwajów są konduktorki. Są mile dziewczątka, rozmaitej młodości, z kwiatkiem we włosach (a la „Carmen”), czapeczką na bakier i ciężką torbiną na lonie. Wałkowane, gniecone, przebijają się przez tłumy tam i z powrotem, rozdając bilety i uśmiechy. Mają tylko jedną wadę: zawsze za krótkie ręce... trudno im dostać do dzwonka. Stają na palcach, aż trzeszczy — ledwo dosięgają sznurka: dyń, dyń! odjeżdżamy.

Do osiągnięcia sukcesów sportowych pomagają systematycznie pielegnacja nóg:

Vasenol

pułdrem do nóg.

WOLNE POSADY

CHŁOPIEC do nauki fryzjerstwa zostanie natychmiast przyjęty. Orlów, Zielona siedem 26391

WARSZTATY samochodów ciężarowych Głównego Urzędu Technicznego we Lwowie, ul. Ludowa 1, poszukują następujących pracowników: Mechaników samochodowych, Elektryków, Lakierników, Tokarzy Spawaczy, Stolarzy, Kowali. Blizszych informacji udziela Technisches Hauptamt, Distriktsstr. 6 (Czarneckiego), pokój 22, Telefon 299-30.

DO NAUKI FRYZJERSTWA chłopak i dziewczynka zostaną zaraz przyjęci. Zł. Fryzjer Antoni Pisz - Lwów, pl. Bernardyński 12 26693

FRYZJER męski i fryzjerka damska zostaną przyjęci do dobrych warunkach. Zł. Fryzjer Antoni Pisz - Lwów pl. Bernardyński 12. 26692

PRZYJMIEMY natychmiast rutynowanego majstra oraz kilku przodowników do robót ziemnych i torowych na terenie Lwowa. Warunki według umowy. Listy Gaz. Lwowska 26433

PRZYJMĘ praktykantkę biur. — i dziewcz. do posług. Głęboka 18 (3-4)

SILĘ biurową z ładnym charakterem pisma, maszynopisaniem i ewent. znajomością języka niemieckiego poszukuje firma budowlana. Własnoręcznie napisane oferty G. L. 26871 v

TECHNIKÓW i drogomistrzów posiadających praktykę drogową, poszukuje firma budowy dróg. Oferty do Gazety Lwowskiej 26870

DO prowadzenia małego niemieckiego domu pani mówiąca po niemiecku natychmiast poszukiwana. Zgłoszenia Hamburger Kaufhaus, Akademicka 24, 8-9. 26866

POSZUKUJĘ starszej kobiety lub panią do dziecka. Zgłoszenia ul. Zakładowa 119 od 5 popoł. 26851

PRZYJMĘ na skromnych warunkach niewiastę do pomocy w małym gospodarstwie wiejskim pod Lwowem. — Zgłoszenia: Szkoła polska Żurawniki poczta Kurowice. v

POSZUKUJĘ solidną osobę na sprzedawczynię do prywatnego kiosku. — Listy Gazeta Lwowska 26770 v

KUSNIERZA i chłopca przyjmie — Hłnicki — Bojmów 6 26709

GOSPODYNIA kucharkę na prowincję poszukuje się. Wiadomość: Spółdzielca 8 boczna Dębińskiego v

PRZYJMĘ młodą dziewczynę — do dziecka — Mikołaja Reja 9 m. 10 v

POSZUKIWANI od zaraz majstry ciesielscy, betonowi, szalownicy, murarze fachowcy betonowi i pomocnicy budowlani. Zgłoszenia: Gazeta Lwowska 26805

POTRZEBNA natychmiast młoda i ładna modelka. Łatwe uboczne zajęcia. Listy Gazeta Lw. 26794 v

FRYZJERA damskiego lub fryzjerkę oraz manikurzystkę przyjmę zaraz. Zimorowicza 6. v

NATYCHMIAST zostanie przyjęta do pracy w kuchni jako podkuchennia młoda dziewczyna. Wiadomość: Restauracja W. Holyńskiego. Lwów — plac Teatrny 10 26755

POSZUKUJEMY agentów — agentek do Domu Handlowego. Zgłoszenia: Asnyka 1 m. 11 a. 26753

MŁODSZA paniienka (ekspedientka) do lat 20-tu do sklepu spożywczego potrzebna. Listy Gaz. Lw. 26944

AMT für Treuhand Mobilien Verwaltung przyjmie 2 robotników transportowych. Wynagrodzenie w/w umowy. Zusatz Verpflegung i ubranie. Przydział przez Urząd pracy zapewniony. Zgłoszenia Rutowskiego 11 II piętro — pokój 32 26760

POTRZEBNY od zaraz buchalter, znający perfekcyjnie język niemiecki, dobre warunki. Zgłoszenia kierować: Kistenfabrik, Borysław, Drohobycka, strasse 96a. v

PRZYJMĘ praktykanta (tke) do sklepu (lat 15-17). Zgłoszenia, ul. Zielona 18, sklep farbowy. 26744

POSZUKUJEMY mężczyzn i kobiet do lat 70 jako agentów do rozprzedaży zakupionego artykułu religijnego we wszystkich powiatach GG. Zgłoszenia pod 389 do Biura Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf Hitlerplatz 46

POSZUKUJEMY zaraz Polaka lub Ukrainę kierownika przedsiębiorstwa z dokładnymi fachowymi wiadomościami, który poprzednio w podobnej branży pracował. Dobre mieszkanie do dyspozycji. Zgłoszenia z odpisami świadectw do Kistenfabrik, Borysław, Drohobycka 96 a. 3468

SŁUŻĄCA do wszystkiego zdrowa z dokumentami przyjmie. Zgłoszenia: Piekarska 32, drzwi 3 od 10-12.

POSZUKUJĘ: 1) inteligentną panią ze znajomością maszyn do pracy biurowo-domowej, 2) pracownicę do biura do pomocy w gospodarstwie. Utrzymanie, mieszkanie, pensja, ul. Ormiańska 14, m. 4, II. p. 3509

POSZUKUJEMY od zaraz dla naszego oddziału w mieście powiatowym Galicji Schachtmeisterów i przodowników, obecnanych z budową dróg. Pierwszeństwo ze znajomością języka niemieckiego. Mieszkanie i wyżywienie zapewnione. — Listy Gazeta Lwowska 26823

DZIEWCZYNĘ z dobrymi świadectwami umiejącą gotować poszukuje natychmiast. Kilińskiego 9 m. cztery

NAUKA

NIEMIECKIEGO uczy SZYBKO, perfekcyjnie młodych i dorosłych; TYLKO GŁĘBOKA 18 (od 11-8). W LIPCU i SIERPNIU niższe!!! Pomoc szkolna.

JEZYKA NIEMIECKIEGO Kursy Korespondencyjne. Kurs dla początkujących. Kurs dla zaawansowanych. Własna ułatwiona metoda. Szybkie postępy. Prof. G. Pietrow, Warszawa. Stan Augusta 22, mieszkanie 8 (skrzynka poczta 363). 3144

LEKCJE PISANIA na maszynach — w jez. niem i ukr. Przepisywanie, Romańska, Zyblikiewicza 5. 3176

LWOWSKA SZKOŁA SAMOCHODOWA szkoły kierowców na wszystkich klasy pojazdów mechanicznych, załatwia formalności otrzymania prawa jazdy. Dla zamiejscowych ulgi i opłaki. — Lwów, ul. SYKSTUSKA nr 63. telefon 260 22. 3179

STENOGRAFIĘ polskiej, niemieckiej i języka niemieckiego uczącej i słownie korespondencyjne Kursy Stenografii Lublin, skrytka pocztowa 109. Wyczerpujące informacje — po nadesłaniu list 2. 3145

LEKCJE FORTEPIANU — CYTRY, Prof. M. Lubiński, PLAC HALICKI SIEDEM, II. piętro. 3148

KORRESPONDENCYJNY KURS — PRZYGOTOWAWCZY do Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej w Warszawie. Czynnny od 1. listopada 1942 r. Informacje: Warszawa ulica Smolna 34, mieszka. 4. 2905

UDZIELAM nauki kroju, zycia i modelowania. Sawkówna, Rutowski 20, II. p., m. 9. 24403

UDZIELAM lekcji z zakresu szkoły powszechnej. Listy G. L. 26965 v

KURSY Techniczne inż. Gajewskiego Warszawa, Przemyska 11 A. Kurs Techniczny kreślarski, słuchowo lub korespondencyjnie. Kurs Techniczny Korespondencyjny: Wydział Maszynowy. Budowlany, Drogowy. v

15 LIPCA skradziono z mieszkania przy ul. Potockiego 72 — prawdopodobnie cyganek — pudełko z laci z dokumentami i metrykami urodzenia i ślubu Marii Bisnuż. zaświadczenie urodzenia Gustawa Bisnuża, oraz zaświadczenie Komitetu Polskiego dla Marii Bisnuż. Ktoś zobaczył i odeprowadził wywierzając. v

ZGUBIONO dnia 8. 7. 1943 Ausweis Nr 50 firmy Inż. Michał Hryny na nazwisko Graboń Marian, Sokolnicka Nr 14 v

DNIA 11 7. zaginął duży pies bernardyn wabi się „Rex”. Łaskawego znalazcę proszę o odprowadzenie za wynagrodzeniem na adres: Pro. włanowa 5 (boczna Bema). v

ZGUBIONO dokumenty — metrykę chrztu, paszport sow., dowód osobisty polski zaświadczenie z zarządu domu, kartkę żywn., fotografie i 20 zł. Dokumenty na nazwisko Nowicka Karolina z domu Chruszczel. Łaskawego znalazcę upraszam o zwrot pod adres. obok Kolonia profesorska ul. Żuburskiego 38 v

ZAGINAŁ pies, brązowa spanielka (siwe łapy). Znalazcę zechce oddać za dobrym wynagrodzeniem Ossolińskich 15 m. 4. 26718

SKRADZIONO 15. 7. 1943 w okolicy teatru dowód osobisty wydany przez Magistrat Warszawa, Ausweis wydany przez Galicki na nazwisko Maria Zaleska Zamojskiego 12 v

ZGUBIONO Ausweis „kartę z Arbetażem” na nazwisko Hanuszczak Michał, Niemcewicz 39 — Proszę o zwrot. v

ZGUBIONO dnia 13. 7. Ausweis wydany przez V. H. B. na nazwisko — Moczarska Maria v

ZGUBIONO czerwoną portmonetkę skórzaną wraz z dokumentami: metryką urodz. i paszport sow. na nazwisko Kędzierska Jadwiga, Uciełwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem, Lwów Gołąba 10 v

ZGUBIONO dnia 11. 7. 1943 w O. brogynie pow. lwowski — portfel z gotówką 90 zł oraz z dokumentami z Baudienst Ausweisem firmy Wege und Brückenbau, Ausweisem strażackim i wycięciem metrykalnym na nazwisko Czarniecki Marian, zam w Zimnej Wodzie — Konopnica 49. — Proszę o zwrot za wynagrodzeniem. v

SKRADZIONO torebkę z książeczką Kasy Chorych oraz zaświadczenie szczenienia 1. 6. 1943 na nazwisko: Jan Marszałek. Oddać za wynagrodzeniem. v

ZGUBIONO indeks na nazwisko — Mardarowicz Salmea Nr 258/43 v

ZGUBIONO Ausweis pracy wydany przez Zakład Oczyszczania miasta w Stanisławowie na nazwisko Lechowicz Paweł, Stanisławów, ul. Zosina Wola 203 v

SKRADZIONO Ausweis na nazwisko Aleksander Hrycaj i Ausweis na nazwisko Emilia Hrycaj, Zamarstynowska 3/5. Zwrot wynagrodzić. v

KENNKARTE starostwa Dębica legitymujące emier, Lwów zgubiłem — Stefan Towarnicki. 3467

ZGUBIONO Ausweis pracy wydany przez Staatliche Getreide Industrie-werk Krakau-Lemberg, paszport sowiecki, zaświadczenie szczenienia na nazwisko Kiebusz Józef, Stanisławów, ul. Dąbrowskiego 50. v

500 ZŁ. NAGRODY za wskazanie znalazcy złotego zegarka w tramwaju nr 8 dnia 15 bm. Na kopercie jest napis: Na pamiętkę. Bez uszka, szkło pęknięte, ul. Listopada 41a, mieszkanie 1. v

ZURNALÉ MÓD! 2 kolorowe: lato-jesień (sukienki-bluski) wysłała po nadesłaniu przekazem z 18. Księgarnia Wyszyłkowa, Cz. GRALIKOWSKI Kraków, Skrytka 112. v

STROJENIE, naprawa fortepianów. Artur SMUTNY, Lwów, Supińskiego nr 25 mieszka. 12. Telefon 215-98.

PRZEPROWADZKI, PRZEWÓZ KAS PIANIN, FORTEPIANÓW — oraz wózka wagonów, wykonuje Michał Kostyrka — ZADWÓRZAŃSKA 4 — mieszka. 1. Telefon 271-65 26569

LEGALIZACJE odpisów METRYK dokonuje jedyny przysp. przez Sad Niemiecki TLUMACZ dla jez. ŁACIŃSKIEGO. Lwów, BRAJEROWSKA (Malzgasse) 10 i. p. Tel. 108-65

FOTOGRAFIE legitymacyjne na PO-CZEKANIU, artystyczne portrety wykonuje najtaniej szybko — pięknie ZAKŁAD ARTYSTYCZNEJ FOTOGRAFII. — Lwów, Zyblikiewicza 21.

NA ODPOCZYNEK W GÓRY DO ŚLĄSKA. Piękne okolice, słońce, woda, przyjmując restauracja z całym utrzymaniem; pożądana pościel Informacje na miejscu, Niskołyszyn.

AKUSZERKA STOKOWA, ulica ORMIANSKA DWA III. P. 12005

ZAKUPY TOWARÓW na rynku towni i spółdzielni ułatwi doświadczony warszawski dla poważnych hurtownicy i ustosunkowany w wielu branżach handlowiec. Poważne referencje. Oferty „Współpraca” do Biura Ogłoszeń T. Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115. 3011

OBREZCĘ BUKOWE, ZABAWKI — Lwów, Zielona jeden 3521

BIUSTONOSZEŁ fachowo — szybko wykonuje pracownia, LWÓW, Czarnieckiego trzy m. jeden 3481

PRACOWNIA krawiecka J. WOJTYCH mistrz Akad. Paryż. LWÓW, CZARNECKIEGO trzy m. jeden — wykonuje wszelkie roboty dla Pań i dzieci. Własne modele i rysunki 8480

SPÓLNIK fachman albo dzierżawa. Warsztat wyrob. metalowych, Motor Elekt. 3 HP, bor maszyna, elekt. szlifierne, nożyce sznacza drubstak itp. Propozycje Gaz. Lw. 28730 v

KOSZTORYSY — rachunki — oferty w języku polskim lub niemieckim — pomiary i plany wykonuje szybko. — Łyczakowska 7 m. 15 II p. od 2.5.

PRZYJMĘ różne obróbki z drzewa na maszynie do roboty stolarskiej oraz stolarszczyzny. Starka 10 — Zamarstynów v

ROZWOJY zgodne — niezgodne — porady — dyplom, prawnik obrońca konsyst. Różycki. Warszawa Wspólna 49/4

POSZUKUJĘ współnika z urzędowym odpowiednim lokalem, małym wkładem na otworzenie Herbaciarni. Koncesja zapewniona. Listy do Gaz. Lwowskiej 26935

POSZUKUJEMY do przejęcia średni zakład budowy aparatów. Maszyn i robotników dostarczymy. Zgłoszenia pod B. R. 393 do „Ala” Bremen

KONC. BIURO PODAN i pisanie na maszynie KOLATAJA I. II. p. mieszkanie 12 wypełnia szybko druki do kart rozporządzeń. v

ŁĄK DO BUTELEK w proszku rozrabiany zimną wodą. Hurtowni — zapracowanym agentom do oddania rejonowe przedstawicielstwa na własny rachunek. Podróżujący, dwudzięcej mydlarnie składy apteczne itp. sklepy poszukiwani. Oferty z podaniem terenu działania pod „Łak” do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115 v

PRZEDSIĘBIORSTWO Transportowe Roman Puziak, Lwów, Kolonijnstr. 10/I (Podleskiego) Tel. 208-42, 284-50 Załatwia wszelkie transporty we Lwowie i kraju. 26656

INŻYNIER z własnym biurem i telefonem w Krakowie poszukuje współpracy lub przedstawicielstwa firm jakiegokolwiek branży. — Oferty pod 389” Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf Hitlerplatz 46 3473

ADWOKAT konsystorski w sprawach rozwodowych M. Bahryński ul. Dąbrowskiej 7, m. 4 (boczna Ossolińskich) godz. 8-9 i 18-18, telefon 263-46. 3507

KSIĘGARNIA Cz. Gralikowski, Kraków, Stryka 112 wysłała po nadesłaniu 50 procent zdatku: dr. Köhner i dr. Janina Springer — Tajemnica Życia Powojennego, 284 strony, 90 rys. i tablic kolorowych. Waga 500 gram. W oprawie. 1938 r. III. wyd. uzupełnione. 47 rozdziałów: Chłopek czy dziewczyna. Matężstwa bezżelazne. Przyczyny. Sztuczna niemożność. Ciężka. Matężstwa nieszczęśliwe. Recenty ziołowe przy chorob. kobiecych. Wyjaśnienia seksualne. Cena złotych 80. v

„ZAGŁADA”

ZABIJA KAŻDĄ PLUSKWE

NAJDALEJ W CIĄGU 1/2 MINUTY

Ządajcie „ZAGŁADĘ” wszędzie

PRODUKCJA I SPRZEDAŻ

LABORATORIUM CHEMICZNE

Dr. T. FIRLA

Lwów, ul. Piłsudskiego 11 a

Telefon 201-63.

„KAMEL”

Symbol zaufania

CHEMICZNE PRZEMISŁY I ADAMCZEWSKI/WARSZAWA

ŚWIATŁO - DZWONKI

KUCHENKI — LAMPY

ŻELAZKA — RADIA,

GŁOSNIKI — SŁUCHAWKI

fachowo naprawia —

INSTALUJE FIRMA

PRZEDWOJENNA

LEON MADRAGA

Lwów, ulica Wałowa 23.

Telefon 261-22.

Pogotowie elektryczne.

Proszę zanotować adres.

DARMOL

NAJLEPIEJ PRZECZYSCZA

NA SEZON SZKOLNY

czas się zaopatrzyć w artykuły szkolne papierowe — ołówki — piórniki — duży wybór kalkomanii. Ponadto bibułka papier.

Z. WIKTORCZYK — Warszawa

NOWOGRODZKA 40, m. 8.

BARWNIKI

do tkanin

PASTA DO OBUWIA — poleca

„TECHART”

Warszawa, Hoża 23, tel. 9.17.22

Muchołapki

PASTA DO OBUWIA

Za zaliczeniem „ARIA”

Warszawa, ul. Barbary 4

LEP na muchy

FARBY, gips, kreda malarska

BARWNIKI do materiałów

PASTY do czyszczenia obuwia i metali.

różne **SRODKI DO PRANIA**, chlorek oraz inne artykuły gospodarcze i chemiczne

Lemberg, ul. Tokarzewskiego 91.

NAJTANIEJ

BO WŁASNYMI

SAMOCHODAMI

EKSPEDYCJE

przesyłek drobnicowych i masowych

do Lwowa

i z powrotem

SZYBKO — SPRAWNIE

załatwia

TOW. SPEDYCYJNO-TRANSPORTOWE

Z. i W. MINEYKO

WARSZAWA, Kopernika 16

telefon 213-64 i 213-66

SKRADZIONO Ausweis 188 i kancesję szwską na nazwisko Miroslaw Kiziuk, Podzameczek, p. Buczac. — Zwrot wynagrodzić. v

ZGUBIŁAM torebkę koło Teatru Wielkiego na przystanku wraz z paszportem sowieckim, zdjęciem syna z njeweli, okulary, różaniec, koleczyki gotówka 120 zł oraz drobniaki — proszę o zwrot wszystkiego prócz pieniędzy. Adela Wiljarska, Lwów — Nowozniesieńska 43 26735

ZGUBIONO Ausweis na nazwisko Holuka Zdzisław, wydany przez f-mę St. Karl Ryszka we Lwowie 26706

SKRADZIONO Ausweis, bilet kolejowy miesięczny, kartę obiadową, legitymację rowerową na nazwisko Bartłomiej Roman. v

ZGUBIONO dnia 12. 7. prawo jazdy oraz Musterungenschein na nazwisko Suchański Włodzisław, 22. 4. 22. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem — Krasińskich 7, m. 8 I piętro. — Ostrzegam przed nadużyciem. v

ZGUBIONO w tramwaju książeczkę z dokumentami: Ausweis kolejowy Nr 564, książeczka z biura pracy i paszport sowiecki na nazwisko Maria Hewak, Supińskiego 5. Proszę łaskawie znalazcę zwrócić. v

ZGUBIONO Ausweis wydany przez gminę Brody na nazwisko Franciszka Czornobaj. v

ZGUBIONO Ausweis wydany przez gminę Brody na nazwisko Stanisława Dobrowolska. v

SKRADZIONO Kennkarte we Lwowie Władysławowi Kiełińskiemu i legitymację Straży Pożarnej z powiatu jasielskiego gmina Osiek gromada Samokłeski. v

ZNALAZCA dokumentów na stacji Kleparów na nazwisko Nowaczyk Walenty — jest przemyślany o zwrot tychże za wynagrodzeniem. Zgłosić się: Lwów, ul. Iwaszkiewicza 40 — d. P. Jaworskich v

ZGUBIONO „Indeks” Nr 298/43 wydany Staad. Mediz Institut Lemberg na nazwisko Lewytakij Bohdan. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem do Sekretariatu Głównego siedem. v

SKRADZIONO dnia 14 lipca Ausweis na nazwisko Wiktorja Łopatka, Zboiska Stare Nr 20 v

ZGUBIONO 15 lipca w południe na ul. Łyczakowskiej czarna portmonetkę z pamiątkowym medalionikiem — ucieżego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem na ul. Asnyka 4, mieszkanie cztery. v

ZGUBIONO w pociągu w Nadwórnej 28. 6. hr.: Ausweis Volksdeutscher-ki biały Nr 677, dokumenty powołania do Komisji, karta lokarska, dowód kolejowy niem. i polski, gotówka 240 zł, torebka i dokumenty podatkowe na nazwisko Maria Janek, Nadwórna, Mandyczewsk 38 v

SKRADZIONO dokumenty na nazwisko Bukala Stanisław 15. 5. 1899 we Lwowie: 1) Ausweis Nr 64/41 wyberg, 2) Weiterleitung A. Lw. Lemberg, 2) Weiterleitung el. Lw. Lemberg, Anny 2, zaświadczenie Straży Pożarnej odbycia kursu Feuerführera

ROZMAITE

NIEMIECKIE PODANIA, Głęboka 18

KONC. BIURO Dr. E. Griega, Sykstuska 14, Tel. 276-26, wykonuje: Tłumaczenia, przepisywania na MASZYNIE, PODANIA — wszelkie prace prawnicze, naukowo-techniczne.

36.000 za 10 — zł, za każdy dalszy 1 zł — 3.600 możesz wygrać. Grający z prowincji proszą o wczesne nadysłanie numerów i znaczek pocztowych na odpowiedź. Szczegółowe informacje i wypłatę wygranych na miejscu w Najszczęśliwszej Kolekturze — we Lwowie ul. Sapiehy 5. 25717

STOLARZ wykonuje wszelkie roboty stolarskie — naprawia i odnawia meble — tanio. Listy G. L. 26893

RESTAURACJA — JADALNIA ul. Batorego 18 — Szymona I. 24826

AKUSZERKA MARKOWSKA, ulica ZYBLIKIEWICZA 39. 26187

PRZEPISYWANIE NA MASZYNIE dokumentów do legalizacji notarialnej TLUMACZENIA, PODANIA — wypełnianie wszelkich druków, zycło rysy, listy — KOSZTORYSY techn. BIURO TLUMACZEN — LWÓW — ROMANOWICZA 2 (obok Notariatu)

AGENTÓW portretowych na portrety „Semi-Email” poszukuje Zakład Portretowy Nawrocki — Kielce 3173

WSZELKIE PRZEPISYWANIA NA MASZYNIE — KONCESJONOWANE BIURO „REKORD” WAŁOWA 19.

FISHARMONIUM lub fortepian do GWICZEN w okolicy Listopada poszukuje. Listy G. L. 3417

PRZEPROWADZKI oraz wszelkie roboty kołmi wykonuje tanio, Chrzanowskiej 4, parter lewy, tel. 291-01.

ZAGINIENI

W 1910 ROKU Władysław Popławski oficer rezerwy siedział w więzieniu na ulicy Sądowej Nr 9. Jeśli by kto o nim coś wiedział proszę podać jakąby to nie było wiadomość na adres: Lwów, Gródecka Nr 29, brama VII, mieszkanie 79. 26476

PRYWATNE

LONKU wszystko w porządku. Pozdrowienie od Munka. Pisz na adres: Drohobycz, Strase der S. A. nr 40, II. stock/6. v

„HERMES”

PRZEDSIĘBIORSTWO

PRZEWOZOWO - SPEDYCYJNE

Sp. z o. o.

Kraków, Stolarska 9/14

tel. 13386/87, 22264, 12333

Załatwianie wszelkich czynności wchodzących zakres spedycji.

Ładunki zbiorowe kolejni i samochodami we wszystkich kierunkach Guberni Generalnej i za granicą.

Przewóz mebli własnymi wozami meblowymi.

Magazynowanie. — Ciężkie — Inkasso. — Przewóz kas ogniowych.

Własny tabor konny i samochodowy, obejmujący ponad 100 pojazdów.

FARBIARNIA

ul. LEGIONÓW 23 (w podwórku znowu czynna. Farbuje ubrania, kapelusze, wszelkie materiały — przedc — na wszystkie kolory. Ładnie i szybko.

WSZYSTKO dla FOTOGRAFII I KINEMATOGRAFII

dostaniesz w firmie

„FOTO - KINO - HAUS”

T. FEDENYSZYN

Lwów, A. Hitler-Ring

Telefon 132-88.

Stale na składzie BATERIE, wszelkich fabryk: plaskie, okrągłe, anodówki i baterie dzwonek. Na prowincję wysłamy pocztą.

„ERES”

LWÓW, STAHLGASSE

(Kraszewskiego)

„GALICJA”

TRANSPORTY SPEDYCYJNE

Clenie, drobnica, transport scowy, magazyny. Bogaty samochodowy i kołmi

Lwów, ulica Słowackiego

Telefon 210-48.

Redakcja przyjmuje od godz. 10-12. Rekopisów nie zwracamy — w tym: Sekretariatu 202 23 — 105-21. Dział ogłoszeń 200 06. terminowy druk ogłoszeń w tym: two nie odpowiada Druk Lwowska, ul. Lwów, ulica Słowackiego